

Izvještaji...³⁵ 111—114. — ⁹⁶ Jeremić R., Tadić J., *Prilozi...1*, 78—79. — ⁹⁶ HAD, Cons. rog., 1753, 167, 164. — ⁹⁷ Grmek M. D. u radu *Izvještaji...35*, koristeći podatke A. Kneževića (*Carsko-turski namjesnici u Bosni — Ercegovini, Senj, 1887, 58—60*) i S. Bašagića (*Kratka uputa u prošlost Bosne i Hercegovine, 1463—1850, Sarajevo, 1900, 103—104*) koje je izvore konsultovao i za podatke o ranije spomenutim turskim pašama, smatra da je reč o Mehmed-paši Kukavici, rodom iz Bosne. — ⁹⁸ Jeremić R., Tadić J., *Prilozi...1*, II, 78. — ⁹⁹ Ibid., II, 79. — ¹⁰⁰ Kesterčanek F., *Naučna biblioteka u Dubrovniku*. Vjes. bibl. Hrvatske, Zagreb, 1951, 2, 35. — ¹⁰¹ U Naučnoj biblioteci u Dubrovniku čuvaju se njegovi rukopisi: prevod Euklidovih „*Elementa*“, zatim u jednoj svesci „*Institutiones rei herbariae juxta methodum Tournefortij*“, „*De physiologia humana*“ i „*De motu animalium et de fetus*“, u drugoj svesci „*Physica generalis*“ i „*Philosophia Neutoniana*“, i u trećoj svesci medicinskog sadržaja poglavlja „*De febribus*“, „*De pectoris morbis*“, „*Elementa gymnastices sive de exercitationum usu medico*“, „*De praesagis vitae et mortis*“, „*De aquae natura*“, „*Prosographia concinna*“, „*De compositione medicamentorum extemporanea*“ i „*De commodis ab usu Vinacorum*“.^{93 96} — ¹⁰² Grmek D. M., *Izvještaji...35*, 114. — ¹⁰³ Hajdarhodžić H., usmeno saopštenje. — ¹⁰⁴ Grmek D. M., *Izvještaji...35*, 110. — ¹⁰⁵ Jeremić R., Tadić J., *Prilozi...1*, II, 81, 84. — ¹⁰⁶ Ibid., II, 84—85. — ¹⁰⁷ Ibid., II, 81—82. — ¹⁰⁸ HAD, Testamenta, 1811, 91, 92. — ¹⁰⁹ Jeremić R., Tadić J., *Prilozi...1*, 83. — ¹¹⁰ HAD, Cons. min., 1785, 106, 223, 224. — ¹¹¹ Nedeljković N., *Podaci o kugi u Herceg-Novom i okolini u 17. vijeku*, Acta hist. med. stom. pharm. med. vet., Beograd, 1987, 27, 1—2, 141—156. — ¹¹² Razzi S., *La storia di Ragusa, Ragusa, 1903*. — ¹¹³ Popov D. i sar. *Kuga u starim medicinskim zapisima Bosne 17, 18. i 19. veka*, Zbornik radova, 31. naučni skup Saveza nauč. društ. za ist. zdr. kult. Jugoslavije, Jablanica 14—16. X 1983, Naučno društ. za ist. zdr. kult. Bosne i Hercegovine, Sarajevo, 1985, 97—101.

(Rad je primljen u Uredništvu 20. XII 1987. god.)

Original scientific paper

UDC 930/614.253+614.27+618.6/497.1 „18”

Roman JELIĆ, Zadar

ZDRAVSTVENI RADNICI DALMACIJE POČETKOM 19. STOLJEĆA

Uvod

O medicinskoj prošlosti zdravstva Dalmacije je dosta pisano, i to kako o zdravstvenim ustanovama, tako i o zdravstvenim radnicima i njihovom radu odn. dostignućima. Veliki doprinos na tom polju dao je Mirko D. Grmek, a pisali su i drugi, čija imena nećemo ovom prilikom navodati. Stoga je svaki rad na ovoj temi sličan paljetkovanju nakon izvršnog žeteoca i ne treba od njega očekivati neka velika i značajna otkrića. Toga sam bio svijestan kada sam se prihvatio zadatka pisanja o zdravstvenim radnicima Dalmacije, te se od mog posla može očekivati samo kakav manji doprinos ili detalj, koji će biti ustvari samo jedan kamenčić u već obrađenom mozaiku.

Ja u ovom radu donosim imena zdravstvenih radnika Dalmacije iz u naslovu navedenog perioda, tj. početka 19. stoljeća; liječnika, kirurga, ljekarnika, a na koncu i babica. O svakom od njih izlažem samo neke osnovne podatke, kao što je mjesto i vrijeme rođenja, školovanje, službovanje, ev. i po koji drugi podatak. Na kraju rada se o svakom pojedincu nalazi korišćena literatura odn. izvor podataka. Najviše podataka crpio sam iz Grmekovih radova, a i od drugih pisaca. Od arhivskih dokumenata glavno vrelo su mi bili dokumenti iz doba francuske okupacije i vladavine Dalmacijom (1806 — 1813), iako vrijeme života i rada nekih zdravstvenih radnika nije bilo strogo ograničeno samo na taj francuski period, već je obuhvatalo i konac mljetačke vladavine, kao i prvu austrijsku okupaciju u Dalmaciji, a i dalje, sve do odprilike 1825. god. Jedino se za babice podaci odnose samo na 1813. god.

Imena sam svrstao abecednim redom, jer držim da u tomu ima izvjesne svrsishodnosti.

U popisu se nalaze imena 114 liječnika i kirurga koje nisam posebno odvajao. Ljekarnika je popisano 27, a babica 62. Kako se iz navedenih imena i ostalih podataka vidi, među liječnicima odn. kirurzima, ima dosta stranaca, bilo da su se oni sami doselili u Dalmaciju iz susjedne Italije, ili su potomci doseljenih stranaca. Većina ih je diplomirala u Italiji, i to najviše u Padovi, a zatim u Veneciji. Kod ljekarnika je isti slučaj. Jedino su skoro sva imena babica naša domaća. U Veneciji

* Rad je saopšten na naučnom skupu „Povijest zdravstva u Dalmaciji” povodom „180. obljetnice osnivanja prvog medicinskog studija u Hrvatskoj u Trogiru” 12. X 1987. god. u Trogiru.

je postojao kirurški i farmakopološki kolegij gdje je većina dalmatinskih kirurga i ljekarnika dobila svoje diplome odnosno privilegije. Samo nekoliko kirurga steklo je stručno znanje u nekom drugom zavodu, kao na pr. kirurg Musmezi u Gorici. Ima samo nekoliko kirurga i ljekarnika koji su dobili dozvolu za rad bez propisanog školovanja, na osnovu dugogodišnje prakse ili ev. naknadno položenih ispita. U Zadru je u navedeno vrijeme djelovalo nekoliko kirurga i ljekarnika fratara reda sv. Ivana Božjeg iz Milana, koji su radili u vojnoj zatim i u civilnoj bolnici do 1822. god.

Babice nisu uopće bile školovane, jer je babička škola u Zadru otvorena tek 1821. god., tako da stručne babice postoje tek od 1822. god. Prije toga one su sticale svoje znanje samo praksom, kćeri od majki, nevjeste od svekrva. Neke su 1813. god. dokazivale svoju stručnost potvrđama raznih kirurga i liječnika kod kojih su navodno učile. Ali uglavnom njihovo znanje nije bilo skoro nikakvo, osim nešto praktičkog. U nuždi su se obraćale liječnicima ili kirurzima.

Dalmacija nije početkom 19. stoljeća bila uvijek jednakog prostranstva. Prema tomu ni broj njezinog stanovništva nije se uvijek poklapao. God. 1796. prema Pisanju* Dalmacija je brojila 256 000 stanovnika, ne računajući u taj broj područje Dubrovnika i Kotora odn. bivše Mletačke Albanije, a to je današnje Crnogorsko primorje, gdje je tada bilo 35 000 odnosno 31 000 duša. Međutim, Francuzi su 1811. god. proveli novu organizaciju Dalmacije, od koje su odvojili Kvarnerske otoke koji su do tada spadali u sastav Dalmacije i pripojili ih novo formiranoj pokrajini Civilnoj Hrvatskoj. Tada se Dalmacija protezala od zadarskog do makarskog distrikta, opet bez Dubrovnika i Boke Kotorske. Na tom području, na koje se ograničava moj popis zdravstvenih radnika, živjelo je prema Pisaniju 287 534 stanovnika. Administrativno-politički je to područje bilo podijeljeno u pet distrikta: zadarski, šibenski, splitski hvarski i makarski. Distrikti su bili podijeljeni u 17 kantona, a ovi u 85 općina. Najsjevernija općina je od 1811. god. bila Rab, dok su ranije tu spadali još otok Krk, Cres i Lošinj. Najjužnija je općina bila Opuzen odnosno Imotski.

Prema broju stanovnika broj zdravstvenih radnika nije bio neznan. Ali moramo uzeti u obzir da su svi zdravstveni radnici bili isključivo u gradovima i varošicama. Komunikacije su bile vrlo slabe, zbog čega su zdravstveni radnici bili nedostupni seoskom stanovništvu. Među liječnicima i kirurzima je izvjestan broj bio privatnih, a ostali su bili u javnoj službi kao gradski odnosno općinski ugovorni liječnici i kirurzi tzv. „medici-chirurgi condotti.“ Bilo je i onih koji su sklapali ugovore s određenim brojem obitelji koje su ih i plaćale. U zdravstvenim ustanovama radio je mali broj liječnika odnosno kirurga u to vrijeme. Bilo je i onih koji su služili vojsci i sudu za kriminalne slučajeve i zatvorenike.

Ljekarne su od reda bile u privatnom vlasništvu pojedinih ljekarnika koji su djelovali na osnovi službene dozvole vlasti. Jedino je zadarska bolnica imala vlastitu ljekarnu.

Babice su bile također slobodne profesije, a bilo ih je i u službi gradova odnosno općina kao i u nahodištima u Zadru, Šibeniku i Splitu, a i Hvaru, gdje je postojalo jedno malo nahodište.

* Pisani P., *La Dalmatie de 1797 a 1815*, Paris, 1893, 1, 2, 355.

Plaće zdravstvenih radnika su bile vrlo različite. Neki liječnici odn. kirurzi radili su besplatno godinama u javnoj službi. Neki su radili na par mjesta, bili su istovremeno na pr. gradski i bolnički, ili radili i u nahodištu, zatvoru itd.

Kako sam već naveo, moji arhivski podaci baziraju se u glavnom na službenom popisu zdravstvenih radnika Dalmacije od 1807. i 1813. god. urađenom prema zahtjevu generalnog providura Dalmacije Dandola (1807), odn. guvernera i intendanta Ilirskih pokrajina (1813). Svaki zdravstveni radnik je morao podastrijeti pismene dokumente o svom školovanju, službovanju itd. Svi ti dokumenti su u glavnom sačuvani u Historijskom arhivu u Zadru. Delegati odn. intendant crpili su informacije i davali svoja mišljenja i ocjene o pojedinim radnicima na osnovu podataka i ocjena općinskih načelnika, delegata i ostalih povjerljivih osoba. O zdravstvenim radnicima postoje podaci i u šematizmima odnosno almanasima za austrijski period počevši od 1814. god. Nešto podataka crpio sam iz crkvenih matica, a to se odnosi na vjenčanja, smrt, krštenja i kumovanja pojedinaca.

Kako sam naveo, za svakog zdravstvenog radnika naveo sam glavnu korišćenu literaturu na kraju rada. Sigurno je da sam prilikom navođenja literature dosta toga ispustio, nastojeći da ne budem preopširan. U navedenoj literaturi čitalac može naći eventualno i druge podatke, ako ga pobliže interesiraju. Uprkos nastojanju o nekim zdravstvenim radnicima nisam uspio naći veći broj podataka.

Na kraju moram spomenuti da ponekad nije bilo stroge podijele rada između liječnika, kirurga i ljekarnika. Tako je bilo slučajeva da su liječnici odnosno kirurzi prodavali lijekove, kao i obratno, da su ljekarnici vršili ovlašteno ili neovlašteno dužnost kirurga. Na pr. u Pagu je općinski kirurg bio redovito i ljekarnik istovremeno. Toga je bilo i u nekim drugim gradićima i varošicama. Zbog toga su ponekad nastajale i međusobne svađe i tužakanja.

LJEČNICI I KIRURZI

1. AGLIARDI fra FEDERIK, redovnik reda sv. Ivana božjeg iz Milana, kirurg Civilne bolnice u Zadru (1807), vršio je istovremeno i dužnost gradskog kirurga Zadra, za što je dobivao posebnu nagradu od 60 fiorina mjesečno od Centralne blagajne u Zadru. 1810. bio je direktor Civilne bolnice u Zadru. U bolnici je imao posebnu sobu koju je na intervenciju načelnika javne nastave Ilirskih pokrajina Rafaela Zellija i pokrajinskog intendanta pokrajine Dalmacije Rougiera De la Bergerija morao ustupiti za predavaonicu profesorima liceja Dall'Oru i Bignamiju. Soba se nalazila na katu bolnice iznad bolničke kuhinje.

2. ANTONIETTI DOMENIK, opć. liječnik u Rabu u dva navrata. Rodom iz Sarzana kod Genove u Italiji. Diplomirao na Liječničko-kirurškom kolegiju u Firenci 26. IX 1806. Za fizika Raba izabran 25. IX 1807. Dandolo* je potvrdio njegov izbor, ali je 1809. tražio da se Antonietti podvrgne ispitu pred komisijom profesora Liceja u Zadru, jer nije prikazao školsku diplomu o svom školovanju. Toj se odluci Antonietti pokorio i udovoljio je ispitu u Zadru. 1815. je svojevoljno napustio službu u Rabu, iako je općina bila zadovoljna njegovim stručnim radom. U Rabu je započeo primenu vakcinacije. Po njegovom prijedlogu je sagrađeno u Rabu novo groblje, koje i danas služi svrsi. U Rab se ponovno vratio u svojstvu opć. liječnika 1821. i ostao do 1847, koje je godine izgleda umro. 1837. suzbijao je neku zaraznu bolest na ovcama na otoku sv. Grgura kod Raba. U doba njegovog službovanja u Rabu

* Dandolo je bio generalni providur.

je još živio penzionirani bivši opć. liječnik Raba Ferrari de Latus Lovre (1813). Za vrijeme Antoniettovog izbivanja iz Raba (1815—1821) u Rabu je bio opć. liječnik Nikola Filler, a liječenjem se bavio i rapski ljekarnik Ivan Vicko Nignis, što mu je općina zabranila, jer je bio kvalificiran samo za puštanje krvi bolesnicima. 1813. u Rabu su djelovale dvije nekvalificirane babice. Općina Rab je 1848. primila 200 fiorina što joj je ostavio oporučno Antonietti. Njegov direktni potomak je bio dr Josip Antonietti, financijski savjetnik i jedan od prvaka Narodne stranke prava u Zadarskom saboru (1870. i 1876), rođen 1833, umro 1898.

3. ARTICO FRANE, iz Zadra, diplomirao medicinu 10. VII 1808. u Padovi, pravo prakse dobio 18. VII 1811. od Centralne zdravstvene komisije za Dalmaciju u Zadru. Službovao kao ugovorni liječnik u Skradinu gdje se nalazio 1816, 1813. dobio od intendanta za Dalmaciju ocjenu: Vrlo sposoban. Na jednom drugom dokumentu ocjena glasi: Ima talenta, ali njegova klinika nije ispravna. 1822. bio je privatni liječnik u Kninu; 1826. privremeni kotarski liječnik također u Kninu; 1829. bio je opć. liječnik u Drnišu. Od 1833.—1835. nalazimo ga u svojstvu ugovornog opć. liječnika u Pagu. Za vakcinaciju dobio je 1823. pohvalu u Kninu, a 1832. i 1833. nagradu u Drnišu odn. u Pagu.

4. AUGUSTIĆ IVAN, rodom iz Martinca (Varaždin), oženio se u Zadru u dobi od 35 godina 11. III 1819. gdje je bio okružni liječnik (1817—1821).

5. BARBIERI STJEPAN ŠPIRO, sin Aleksandra, rođen u Splitu (1749), umro u Trogiru (1816), medicinu svršio u Padovi 19. V 1770. Službovao u Visu (1777), Splitu i Trogiru, gdje je došao oko 1789. i tu ostao do smrti. Kao član Ilirske akademije u Splitu napisao je relaciju o otoku Visu. 1807. imao je plaću od 16 fiorina i molio je Dandola da mu plaću poveća, jer je u Trogiru već 18 godina. Dandolo mu je povisio plaću za 14 fiorina godišnje, tako da mu je tada plaća iznosila 1800 mlet. lira godišnje. Uz medicinu bavio se botanikom i mineralogijom, a posjedovao je i lijepu malakološku zbirku. 1808. poklonio je kabinetu Liceja u Zadru zbirku minerala i fosila, kao znak zahvalnosti što je njegov sin Frane te godine primljen za potomca toga liceja, a 1806. bio je započeo medicinski studij kod dr J. Mirkovića u Trogiru. Robert Visiani je iz Barbierijevog herbarija uzeo neke hrvatske nazive biljaka, 1813. Barbieri je od intendanta za Dalmaciju dobio ocjenu: Sposoban.

6. BARDELLI LUJO, prema pisanju Pekića bio je 1808. općinski liječnik u Skradinu.

7. BAREZA (BAREZZA) ANTE, sin Ivana Krstitelja, Dalmatinac. Diplomirao kirurgiju u Padovi 18. V 1781. 31. VII 1782. gen. prov. Dalmacije Paolo Boldù imenovao ga je kirurgom sinjske tvrđave na mjesto njegovog strica kirurga Bernarda, a za kirurga općine Sinj postavljen je 27. IV 1809. s plaćom od 1000 mletačkih lira godišnje. 1813. dobio je od intendanta Dalmacije ocjenu: Prolazan.

8. BATTARA MIHOVIL, iz Zadra, bio je kirurg (vojni) u Obrovcu 1797—1798).

9. BATTISTI BARTUL DE SAN GIORGIO, rodom iz Rovereda kod Milana (1755). Medicinski fakultet je svršio u Beču 10. V 1782., gde je napisao inauguralnu disertaciju o ženskim bolestima pod naslovom „Abhandlung von den Krankheiten des schönen Geschlechts”. Službovao je najprije kao primarni liječnik Sveučilišne bolnice u Beču, zatim direktor Ospedale Maggiore u Milanu, protomedik Lombardije, liječnik vladine delegacije u Lombardiji. U Dalmaciju je došao za vrijeme prve austrijske vladavine (1797—1806) i obnašao je najprije funkciju inspektora svih zdravstvenih ustanova Dalmacije, dok je protomedik Dalmacije bio Oracije Pinelli. 1810. bila mu je ponuđena katedra profesora fizike Centrale škole u Zadru, ali je on tu ponudu odbio, jer nije volio Francuze i otišao je za opć. liječnika u Pag, gdje je ostao sve do odlaska Francuza iz Dalmacije, kada se vratio u Zadar i postao protomedik Dalmacije, na kojoj dužnosti je ostao do 1818. 1806. je Dandolo podnio pismeni izvještaj o zdravstvenim prilikama u Dalmaciji s prijedlozima za organizaciju zdravstvene službe u toj pokrajini. Umro je u Milanu 1831. Bio je vrlo cijenjen i sposoban liječnik. Napisao je okružnicu o mrtvozorstvu koja je tiskana u izdanju Battare u Zadru (1816).

10. BENINI IVAN VICKO, bio je gradski liječnik Splita. U tom svojstvu je 15. VIII 1812. dao preporuku ljekarniku Ivanu Freddiju da mu se izda dozvola za otvaranje vlastite ljekarne u Kaštel Staromu.

11. BIGNAMI KARLO, sin Jurja Cezara, rođen 1780. u Codogno kod Milana. Medicinu diplomirao 7. III 1803. u Paviji. Dandolo ga je 26. IX 1807. postavio za profesora opće i agronomске kemije na Liceju u Zadru. Predavanja je držao u jednoj sobi Civilne bolnice, a praktične vježbe za studente u bolničkoj ljekarni.

Asistent mu je bio 1810. ljekarnik Mihovil Brčić, koji je te godine zvršio studij ljekarništva u Zadru. Bignami je dobivao plaću od 3000 mlet. lira uz besplatan stan. Po ukidanju Centralne škole u Zadru, Bignami se preselio u Split. Tu se i oženio 31. X 1814. Anom Nutrizio-Grisogono Ivanovom, s kojom je imao dva sina (1818. i 1820). U Splitu je djelovao najprije kao gradski fizik, a 1815. postao je okružni liječnik Splita. Na tom položaju je ostao do 1823. kada ga je maslijedio dr Sporer. U Splitu je Bignami izvršio prvu analizu splitskih mineralnih vrela.

12. BONICELLI PETAR, diplomirao u Padovi kirurgiju, a zatim i medicinu. Službovao u V. Lošinj u kao privatni liječnik. Bavio se i prodajom lijekova. Prije Lošinja bio je opć. kirurg u Rabu. 1807. kada se nalazio u Lošnju imao je 70 godina, što znači da je rođen oko 1737. U Rabu je bio 1778. i 1785.

13. BONICIOLI ANTE DOMENIK, pok. Ivana Krstitelja, diplomirao je kirurgiju u Padovi 1771. U Zadru je službovao kao sudski kirurg 40 godina sve do 1807. kada je imao 70 godina života. Naslijedio ga je Jerolim Gergomila, a prije njega kraće vrijeme mu je pomagao kirurg fra Aleksandar Clerici. Neko vrijeme sud se služio kao veštakom za kriminalne slučajeve „praktičnim kirurgom”, nekim Vlahom-seljakom koji je ranjenike omatao u kože tek zaklanih životinja, a liječio ih je travama. 1806. Bonicioli je molio Dandola da mu povisi dnevnice za sudske izlaske na teren.

14. BONOMI FERDINAND, sin Karla, iz Ljubljane, kirurg Civilne bolnice u Zadru 1823.

15. CALANDRIN ANTE IVANOV, diplomirao kirurgiju na Kirurškom kolegiju u Veneciji 6. VII 1799. Službovao kao kirurg u Sinju, 1813. dobio je od intendanta ocjenu: Dovoljan.

16. CAMERANI PETAR, bio je kirurg u Obrovcu 1815—1822.

17. CARIBONI AMBROZ, sin Bartula iz Belluna, rođen 1771. Diplomirao medicinu u Paviji 16. III 1795. Dandolo ga je imenovao 17. X 1806. za profesora Liceja u Zadru za prirodopis, botaniku, agronomiju i farmaceutsku kemiju. Cariboni je bio upravitelj prirodoslovnog kabineta liceja i botaničkog vrta, glavni rukovodilac vakcinacije u Dalmaciji, a obnašao je i dužnost regenta Centralne škole (1810—1811). Asistent za kemiju mu je bio ljekarnik fra Stjepa Peverelli (1808—1830), a po njegovoj smrti Mihovil Brčić, koji je bio asistent i Bignamiju. Cariboni je predavanja držao u bolničkoj ljekarni. Nakon ukidanja Centralne škole u Zadru, Cariboni je otišao za opć. liječnika u Pag (1819—1831), gdje je već 1810. imao solane u uvali Dinjiški. U Pagu se je bavio proučavanjem faune Jadranskog mora, U Pagu je istovremeno bio i ljekarnik. Umro je u Pagu 4. VII 1831. u 63. godini života.

18. CARPANI LUJO, pok. Bartula iz „Alba Maritima”, diplomirao kirurgiju na Kirurškom kolegiju u Veneciji 2. XII 1801. U Zadru je najprije vodio filijalu ljekarne vlasnika ljekarnika Nikole Dall'Acqua pod imenom „Farmacia S. Simeone”, koja se nalazila u današnjoj ul. M. Klaića. Kasnije je dugi niz godina radio kao niži kirurg u Vojnoj odnosno kasnijoj Civilnoj bolnici, gdje se spominje sve do 1848. 1810. bio je predložen za asistenta profesora anatomije i kirurgije na Liceju u Zadru odn. Centralnoj školi Josipu Dall'Oro, ali taj prijedlog nije prihvaćen zbog štednje novca. Imao je sina Nikolu, kirurga i patrona porodništva, koji je službovao kao grad. i boln. kirurg u Šibeniku (1835—1838), a školovanje je završio u Beču. 1813. dobio je Lujo od intendanta Dalmacije ocjenu: Studiozan, uvijek aktivan, ima potrebno znanje, besprijekorno je ponašanje.

19. CASERTA IVAN ANTE, iz Korčule, liječnik i kirurg u Korčuli. Dne 21. II 1807. moli Dandola da ga imenuje ugovornim liječnikom Zadra na mjesto Ivana Krstitelja Crivellarija, koji je nedavno umro. Njegova molba nije bila uslišana.

20. CASTELLI LUKA MATIJA NIKOLA, sin zadarskog notara Domenika, potomak je poznate obitelji Castelli, koja se početkom 18. st. doselila u Zadar i Dalmaciju s mletačkih posjeda na otoku Hiosu i na Peloponezu. Dva Lukina prastričica bili su liječnici i to Domenik protomedik Dalmacije sa sjelom u Zadru i Frane, koji je bio liječnik lazareta u Splitu, a zatim liječnik Vojne bolnice u Zadru (1767—1794). Luka je studirao medicinu na Liceju u Zadru i tu završio školovanje za liječnika 1810. Iako nije dobio diplomu, njegovo zvanje liječnika priznavale su i kasnije austrijske vlasti. On je prvi liječnik koji je stekao svoje obrazovanje u našoj zemlji i to na Liceju u Zadru. Službovao je kao opć. liječnik najprije u Hvaru (1816—1817), potom u istom svojstvu u Splitu (1817—1821), zatim je bio okr. liječnik u Zadru (1821—1830) i najzad okr. liječnik u Splitu (1830—1834). Bio je dva puta oženjen, imao je dvoje djece. Napisao je raspravu o bjesnilu pasa pod naslovom „Uvičbanja

za poznati bist Passa i za podati parve potribite pomochi ujedanim", koja je štampana i na tal. jeziku „Istruzione per riconoscere la rabbia dei cani, e per prestare li primi necessari soccorsi ai morsicati", Zara 1822, Stamper. governiale. Luka je umro u Zadru u stanu rodenog brata Ipolita zadarskog advokata dne 28. X 1834. U Zadru je i sahranjen.

21. CAVALLI MATE, pok. Tebalda, rodom iz Burana (Venezia). Studij kirurgije završio je na Kirurškom kolegiju u Veneciji 19. XII 1792. ocjenom „Summa cum lauda". Službovao je kao kirurg u Omišu, a uz kirurgiju bavio se neovlašteno i medicinom. Na zahtjev vlasti prikazao je privilegij Kirurškog kolegija iz Venecije od 19. XII 1792. i potvrdu austrijske vlade od 22. X 1803. iz vremena vladanja Dalmacijom komesara P. Goëssa u koje vrijeme je Cavalli službovao kao kirurg na Braču, 1813. dobio je ocjenu: Sposoban.

22. CLERICI fra ALEKSANDAR, fratar reda sv. Ivana božjeg iz Milana. Diplomirao je kirurgiju na Arhijatrijskom kolegiju u Rimu 30. X 1786. Na zahtjev vlasti podastrao je i dokument od 20. VI 1788. iz Pavije kao i diplomu višeg kirurga od 14. XI 1785. iz Bolonje. Jedno kraće vrijeme bio je kirurg Dalmatinske legije u Dalmaciji (1806) u doba franc. vladavine Dalmacijom. 1807. bio je v.d. zatvorskog kirurga Boniciolija u Zadru, koji zbog bolesti i starosti nije mogao obavljati svoju dužnost. Te godine dolazilo je u obzir da bude imenovan gradskim kirurgom Zadra, ali je na to mjesto postavljen kirurg Vicko Orlandi. Clerici je 1808. u jednom privatnom stanu u Zadru obavio sectio caesarea na jednoj mrtvoj ženi-glumici, koja je umrla pri porođaju, nadajući se da će možda uspjeti spasiti od smrti dijete mrtve majke u čemu nije uspio. Taj njegov zahvat bio je od profesorskog zbora Liceja u Zadru i od Centralne zdrav. komisije u Zadru ocijenjen pogrešnim, jer se možda radilo o još živoj ženi u doba sekcije. Clerici je službovao u Zadru preko 20 godina. 1813. dobio je od intendanta pokrajine Dalmacije ocjenu: Služi u Civilnoj bolnici u Zadru, istakao se u raznim prilikama.

23. COLOMBANI DOMENIK, rodom iz Venecije. Diplomirao medicinu u Padovi 1760. Bio je opć. liječnik u Skradinu, gdje je i umro 7. X 1807. Njegovi potomci su liječnici dr Filip, boln. liječnik, kirurg i obstetričar u Zadru i boln. liječnik u Šibeniku, gdje je bio i direktor bolnice, kao i Filipovi sinovi, braća Sergije i Julije, liječnici u Zadru između dva zadnja svjetska rata, koji su koncem 1943. otišli iz Zadra u Italiju.

CUSMAN vidi pod KUZMAN.

CUVARA pidi pod KOVARA.

24. DALL' ACQUA SANTO PIO, sin Domenika, rodom iz Zadra (Grmek piše da je rodom iz Šibenika što može biti tačno). Porijeklom je iz Chiogie kod Venecije, odakle mu se otac doselio u Zadar. Pio je diplomirao medicinu u Padovi 9. V 1799. Bio je opć. liječnik u Pagu (1801—1806), gdje je ovjerio doktorsku diplomu 18. V 1801. Iz jednog njegovog dokumenta koji se nalazi u HAZd se vidi da je 1792. bio kirurg u Pagu i da je stanovao kod braće M. i N. Portada. 1806. preselio se je u Zadar, gdje je dekretom Dandola od 10. VIII 1806. imenovan liječnikom zadarskog zatvora uz dr Gergomilu. U Zadru se i oženio 21. XII 1806. Primao je plaću od Centralne blagajne za Dalmaciju u Zadru od 20 fiorina mjesečno. Neko vrijeme je radio zajedno s kirurgom Clericijem kao zatvorski liječnik, nakon dr Boniciolija, o čemu je naprijed bilo riječi, dok navedena služba zatvorskog liječnika nije bila povjerena Gergomilli. 1813. dobio je od pokraj. intendanta Dalmacije karakteristiku: Zaslužuje opće zadovoljstvo i poštovanje vlasti zbog pružanja pomoći zatvorenicima. U njegovim dokumentima nalazi se i potvrda iz Paga od 18. V 1801. u kojoj piše da je „medico condotto" tj. ugovorni opć. liječnik Paga, ali da je napustio službu kirurga i da ima ugovor s mnogo obitelji za liječenje u Pagu.

25. DALLA COSTA MIHOVIL IVANOV, Dalmatinac, diplomirao je medicinu u Padovi 13. III 1782. Komesar Dalmacije P. Coëss imenovao ga je 15. X 1804. za liječnika sanitarnog graničnog kordona u Sinju na mjesto Gabrijela Pettorossa koji je umro u XI mj. 1803. Dalla Costa je dobivao plaću od 310 mletačkih lira mjesečno. Na zahtjev vlasti podnio je dekret o imenovanju od 1804. i potvrdu općine Sinj od 27. IV 1807. Intendant Dalmacije dao mu je 1813. ocjenu: Prolaznih sposobnosti, zadovoljava.

26. DALL' ORO JOSIP, rođen 1783. u Paviji, gdje je diplomirao kirurgiju i porođništvo 19. VI 1806. Tu je izradio mnogo anatomskih preparata za profesore Fattorija i Scarpu. Dandolo ga imenuje 17. X 1807. profesorom anatomije i kirurgije na Liceju u Zadru s godišnjom plaćom od 3000 mletačkih lira i besplatnim

namještenim stanom u Zadru. 1808. postao je još i profesor porođništva na istom liceju. Ta odluka je potvrđena 21. XII 1810. od gen. guvernera Ilirskih pokrajina u Ljubljani. Tada je Licej već bio uzdignut u Centralnu školu s rangom sveučilišta. Na toj funkciji u Zadru Dall'Oro je ostao sve do ukinuća Centralne škole u Zadru 1811. On je i nakon toga ostao u Zadru sve do smrti 1827. Dosta je pomogao oko otvaranja Babičke škole u Zadru (1821) i postao njezin prvi profesor. Istovremeno je bio glavni kirurg Civilne bolnice u Zadru. 1813. intendant Dalmacije dao mu je slijedeću ocjenu: Ovaj uvaženi kirurg zaslužuje svaku pohvalu, jedini je koji se naročito ističe u porođištvu. Umro je u Zadru 5. I 1827.

27. DEFINIS TOMA ANDRIJA, iz Brača, diplomirao medicinu na Padovi 11. VII 1805. Bio je liječnik u Sutivanu na Braču (1822), i u Komiži na Visu (1827—1841). U njegovim dokumentima u HAZd nalazi se i potvrda Zdrav. ureda Brača od 24. II 1806, potvrda općine Sutivan od 13. I 1813, prijepis diplome ovjeren u Zadru 4. II 1806. 1813. dobio je ocjenu: Odličan.

28. DRČIĆ (DERCHICH) JOSIP ALEKSANDAR, rođen u Zagrebu 11. III 1798. Diplomirao medicinu u Beču 31. VII 1820. Bio je okr. lij. u Dubrovniku, a 1826. postao je protomedik Dalmacije. 1830. premješten je u Veneciju.

29. DUDAN JAKOV, iz Splita, diplomirao medicinu u Bolonji 19. VI 1811. 1813. nalazio se kao liječnik u Splitu i dobio je od intendanta Dalmacije ocjenu: Dovoljan. Ovog Jakova ne smijemo brkati s drugim istog imena.

30. DUDAN JURE, pok. Petra plem. Jašović, rodom iz Splita. Diplomirao medicinu u Padovi 9. X 1786. Na jednom njegovom dokumentu njegovo prezime glasi: conte Jassovich Dudan. Bio je grad. i boln. liječnik u Splitu, a godine 1813. doznajemo da se u glavnom bavio kirurgijom. Jedan od profesora u Padovi mu je bio Zadranić Simun Stratico. 1813. dobio je ocjenu: Sposoban.

31. DUDAN MATE, Splićanin, diplomirao je medicinu u Padovi 17. VI 1808. Pravo prakse je dobio 15. VII 1809. 1814. bio je član opć. vijeća Splita, a 1855. kumovao je na krštenju sinu dr Jakova Dudana u Pagu. Prema Grmeku, Mate je bio otac dr Jakova Dudana, koji je diplomirao medicinu 1850. u Padovi, 1810. je u Veneciji objavio jedan od prvih farmakoloških priručnika u nas pod naslovom: „Trattato che serve d'introduzione allo studio della farmacia" del dotto Matteo Dudan da Spalato. Venezia. Intendant Dalmacije je Mati 1813. dao ocjenu: Odličan.

32. DUNDOVIĆ GIURANI IVAN ANTE, sin Domenika. Diplomirao je kirurgiju na Kirurškom kolegiju u Veneciji 19. VIII 1780. Pravo prakse dobio je od Zdravstvenog magistrata u Veneciji 8. XII 1791. Bio je u službi kao kirurg sanitarnog kordona u predjelu Knina još od vremena epidemije kuge u Bosni 1784. Radio je u lazaretima za kugu na sanitarnom kordonu u Uništu, Grabu i Glavatu (Vrlika). U njegovom dosijeu u HAZd nalaze se brojni dokumenti i potvrde o službovanju: Potvrda prov. Knina Sebastiana Soranza iz koje se vidi da ga je gen. prov. Dalmacije Boldù 28. III 1874. imenovao za kirurga u selu Glavat u doba kuge; potvrda ppukovnika J. Sinobada iz Knina od 22. VI 1796; potvrda dr Ivana Visianija iz Šibenika od 12. XII 1803, da vrši vakcinaciju u Kninu; pismo istog Visianija od 1. II 1806. također o vakcinaciji; potvrda nadzornika Grgura Nakića od 16. V 1874. o službi na sanitarnom kordonu; potvrda soprintendenta sanitarnog kordona ppukovnika Emilija Rizzija da ga je gen. prov. Dalmacije Alvise Marim 1806. imenovao nadzornikom lazareta u Uništu i u Grabu, gdje je djelovao i 1796. Dundović je u Kninu otvorio vlastitu ljekarnu, o čemu je priložio potvrdu blagajnika Šibenika Simuna Pinellija od 19. XI 1802. da je za to platio određenu taksu od 510 lira. O njegovom mjestu porijekla u dokumentima piše da je rodom Dalmatinac iz „Alba Maritima" (kako piše i za još neke liječnike, ali mi ne znamo da li to mjesto uopće postoji). Intendant Dalmacije mu je 1813. dao ocjenu: Praktičan je, ali ima slabo znanje.

33. FABRETTI LUDOVİK, iz San Germana kod Napulja, bio je više godina kirurg u franc. armiji, a 24. III 1807. molio je Centralnu zdrav. komisiju Dalmacije u Zadru i ponovno 20. IV 1807. Dandolo da mu se dozvoli da ide u Silbu gdje bi se bavio flebotomijom, jer da želi služiti u zadarskom kraju gdje se je oženio (Zadar), a da je spreman da kod protomedika Dalmacije (O. Pinelli) položi ispit gdje će dokazati svoju stručnu spremu. Njegovoj je molbi bilo udovoljeno i 1807. je otišao u Silbu, gdje je ostao samo par mjeseci, jer ga je Dandolo opozvao. U njegovoj dokumentaciji u HAZd nalazi se potvrda Vojne bolnice iz Torina u kojoj piše da je prisustvovao praktičnoj kirurgiji kao i potvrda General-štaba francuske vojske da je bio kirurg u Vojnoj bolnici u Milanu.

34. FERRARI ANTE VICKO, sin Aljozja iz Labina u Istri, Diplomirao je kirurgiju na Kirurškom kolegiju u Veneciji 15. X 1798, a medicinu u Padovi 12. V 1802. 1807. bio je liječnik u Cresu, gdje se bavio i vakcinacijom. U njegovom dosjeu u HAZd stoji u jednom dokumentu da je probisvijet (avventurieri).

35. FERRARI de LATUS KARLO LOVRE, sin Ivana Krstitelja, rodom iz Senja (Grmek piše da je iz Raba). Rođen je oko 1737. Medicinu diplomirao u Padovi 20. VI 1758, ocjenom „Summa cum laude”. Bio je preko 50 godina opć. liječnik u Rabu, gdje je 20 godina radio besplatno, a nakon toga je dobivao plaću od 220 dukata godišnje. Općina Rab je 29. VII 1807. molila gen. prov. Dandola da joj on pošalje nekog drugog liječnika, jer da je Ferrari dosta star, da ima preko 70 godina života. Toj molbi Dandolo nije udovoljio. Tada je za opć. liječnika u Rabu primljen Domenik Antonietti. U to vrijeme je u Rabu bio ljekarnik Ivan Vicko Nigris koji se bez ovlaštenja bavio i kirurgijom, zbog čega ga je dr Ferrari prijavio vlastima, koje su Nigrisu zabranile kirurško djelovanje. 1813. Ferrariju je dodijeljena mirovina.

36. FILLER SANTO, sin Josipa iz Rijeke, Diplomirao u Padovi 11. V 1790. Bio je liječnik u Cresu s godišnjom plaćom od 450 dukata. Zatim je bio opć. lij. u Rabu (1816—1821). U Rabu je držao i ljekarnu. Diplomom je bio izgubio, ali ju je kasnije pronašao.

37. FORETIĆ JAKOV, spominje se kao liječnik u Komiži 1796. Neko je vrijeme bio liječnik u Hvaru. Njegova doktorska disertacija se nalazi u Regionalnom zavodu za zaštitu spomenika u Splitu.

38. FOSCO MARIN, pok. Frane, iz Šibenika, diplomirao je kirurgiju u Padovi 31. V 1880, a pravo prakse je dobio 12. VIII 1802. u Veneciji. U Šibeniku je pružao kiruršku pomoć vojnicima, policiji i zatvorenicima, a radio je i u nahodištu. Vršio je vakciniranje u Skradinu 1806, gdje je tada bio opć. liječnik Domenik Colombani. 1807. molio je Dandola da ga imenuje kirurgom zatvora i policije, gdje je već besplatno radio, a 6. IX 1807. ponovno je molio Dandola preko delegata Šibenika Simuna Pinellija da ga postavi za kirurga ili ekonomu u tada otvorenoj bolnici u Šibeniku. Molbi je Dandolo potvrdio o svom doatadanjem radu i to potvrdu gradskog liječnika Šibenika Sebastijana Frarija i gradskog fizika Šibenika Ivana Visianija, zatim potvrdu gener. biskupskog vikara Šibenika don Julija Marchettija i delegata Šibenika spomenutog Simuna Pinellija. Priložio je svojim dokumentima i pravo prakse koje je dobio 12. VIII 1802. u Veneciji, što smo gore spomenuli God. 1813. dobio je ocijenu: Zadovoljavajuće sposoban.

39. FOSCOLO MARKO, Splitski, diplomirao je medicinu u Padovi 12. V 1784. Bio je više godina liječnik u Trogirskim Kaštelima, gdje se nalazio i 1792. Odatle ga je franc. general Grillet pozvao na rad u Vojnu bolnicu u Split (1806). Te godine je bio ponovno poslan u Kaštela da suzbija neku zaraznu bolest, izgleda pjegavac. 1807. molio je Dandola da ga vrati na staro mjesto službovanja tj. u Kaštel Sućurac, K. Kambi, K. Gomilicu, Vranjić i Solin. 1813. nalazio se u Postirama, a 1822. bio je sanitarni liječnik u Vrlici. 1813. u Postirama dobio je od intendanta Dalmacije ocijenu: Prolazan.

40. FRANCO MARKO, sin Blaža, diplomirao je kirurgiju na Kirurškom kolegiju „Prope ecclesiam s. Jacobi de Luprio” u Veneciji 30. VIII 1897. Službovao je kao kirurg u Krku, gdje se nalazio 1807. i 1808.

41. FRARI ANTUN ANDJEO, sin Josipa, brat dr Sebastijana, rođen je u Šibeniku (1780), a umro u Veneciji 17. I 1865. Medicinu je diplomirao u Padovi 12. V 1801. Zatim je radio u Institutu kod dr Franka u Beču. Odatle je došao u Split, gdje mu je umro tek rođeni sin (1806). U Splitu je bio opć. liječnik, a od 1807. radio je u splitskom lazaretu, gdje je obnašao i dužnost upravnika lazareta (1818—1819). Istakao se za vrijeme epidemije kuge u Makarskoj (1814—1815), a zbog kuge odlazio je i u Albaniju i u Crnu Goru. Neko vrijeme se zadržavao i u Zadru (1818. i 1821). 1822. prešao je u Veronu, a zatim u Veneciju (1825), gdje je ostao do smrti (1865). U Veneciji je obnašao visoku funkciju predsjednika Pomorskog zdravstvenog magistrata. Napisao je brojna medicinska djela i rasprave, a najvažnije mu je djelo „Della peste e della pubblica amministrazione sanitaria”, izdano u Veneciji 1840. na 1130 stranica. Bio je u prisnom kontaktu i dopisivanju s mnogim uglednim ličnostima i liječnicima, posebno s onima iz Dalmacije. O njegovom radu i djelima pisalo je nekoliko naših medic. historičara, a Grmek donosi cjelokupnu bibliografiju njegovih radova, 1813. intendant Dalmacije dao mu je ocijenu: vrlo sposoban, dao je dokaza medicinskog znanja.

42. FRARI JOSIP (1738—1801), doselio se u Dalmaciju u drugoj polovici 19. st. iz Trevisa. Bio je liječnik Vojne bolnice u Šibeniku i gradski fizik. Njegovi sinovi su poznati liječnici Sebastijan i Anđeo. Josip je djelovao u Šibeniku punih 30 godina (1771—1801), gdje je i umro (1801). Osim spomenutih sinova njegovi su potomci još dr Lujo Frari, liječnik u Šibeniku kao i kirurg u Šibeniku i u Zadru dr Josip Frari, sin dr Luje, koji je 1855. umro od kolere u Pagu, a u Zadru je djelovao 1835—1855.

43. FRARI SEBASTIJAN, sin dr Josipa, rodom iz Šibenika, Diplomirao medicinu u Padovi 14. V 1793. U početku je pomagao u radu svom ocu u Vojnoj bolnici u Šibeniku, a u vrijeme prve austrijske vladavine ga je u dužnosti liječnika Vojne bolnice naslijedio. 1806. postao je gradski liječnik Šibenika, a vršio je i dužnost zatvorskog liječnika. Neko vrijeme bio je i opć. načelnik Šibenika (1818—1830). Liječničku diplomu je ovjerio u Šibeniku u Zdravstvenom uredu. 5. IX 1794. kod Mihovića Divnića (Difnico). Dobivao je godišnju plaću od 1710 mletačkih lira. Imao je sina dr Luju i unuka gore spomenutog kirurga Josipa, koji je umro 1855. u Pagu. 1813. dobio je od intendanta Dalmacije ocijenu: Najbolji liječnik u kotaru.

44. GALATINO FRANE, sa Krfa, diplomirao kirurgiju u Padovi 1763. Službovao je u Šibeniku, gdje ga nalazimo 1808.

45. GALLIAZZI ANDRIJA, diplomirao medicinu na Liječničkom kolegiju u Veneciji 1790. Bio je liječnik u Bolu na Braču.

46. GAŠPAROVIĆ (GASPARINI) JOSIP, liječnik i kirurg, Diplomirao kirurgiju na Arhigimnazijumu sv. Duha u Rimu (Collegium sancti Spiritus) 21. III 1797. Na zahtjev vlasti prikazao je još i diplomu od 4. V 1798. Iz priloženih dokumenata se vidi da je pohađao teoretsko-praktičnu nastavu i da je učio fiziku, kirurgiju i porodništvo. Službovao je u Makarskoj i 1813. dobio ocijenu: Sposoban.

47. GERGOMILLA JEROLIM (piše se još GIORGOMILLA i JORGOMILA), pok. Petra, rodom sa Krfa. Diplomirao je kirurgiju na Kirurškom kolegiju u Veneciji 25. I 1802. Bio je ugovorni kirurg u Silbi (1805—1806), gdje je (prema prof. Sta-rešini), došao posredovanjem pomor. kap. i brodovlasnika Silbinjanina Gašpara Mavrova, koji je tada bio lučki admiral (upravitelj lučkog ureda) u Zantu (Grčka). Iz Silbe je Gergomila prešao u Zadar za kirurga zatvora, na koje mjesto ga je postavio Dandolo 5. I 1807. s plaćom od 15 fiorina mjesečno. Tu je u početku radio pod rukovodstvom kirurga fra Aleksandra Clericija. Na tom položaju je naslijedio zatvorskog liječnika Zadra Boniciolija, 1813. nalazimo ga u Trogiru, gdje je ovjerio neke svoje dokumente 6. I 1813. Ponovno se vratio u Zadar i neko vrijeme je bio v.d. okr. kirurga Zadra (1822). Iz Zadra je otišao za kotar. kirurga u Obrovac. Tu ga nalazimo 1824—1837, pružao je lij. pomoć radnicima na gradnji ceste Obrovac—Sv. Rok u Lici preko Malog Alana. Protomedik Dalmacije dr O. Pinelli mu je 10. VI 1803. izdao potvrdu da je bio ispitani i nađen sposobnim za pružanje pomoći u fizičkim i kirurškim bolestima. Pinelli je 26. XI 1806. predlagao Dandolo da Gergomili odredi dodatak na plaću od 75 mletačkih lira mjesečno s tim da liječi zatvorenika Zadra pod rukovodstvom Clericija. 1810. tražio je isplatu putnih troškova u iznosu od 1000 lira za putovanje u Neretvu. Umro je u Zadru 8. II 1838. u 72 godini života od „senilne gangrene”. 1813. dobio je od intendanta Dalmacije ocijenu: Sposoban u maloj kirurgiji, a pruža dobre usluge i u vakcinaciji.

48. GIUSTINIANI LUJO, pok. Sebastijana iz Feltre (Venecija), kirurg. Diplomirao praktičku kirurgiju u Padovi 4. IV 1788. 1797. bio je ugovorni kirurg u Silbi, a 1806. nalazimo ga u istom svojstvu u Tijesnom 17. X 1806. molio Dandola da ga imenuje za kirurga pri komisiji za krivična djela pri sudu u Zadru 13. IV 1808, moli da mu sin Leonard dobije mjesto pitomca u konviktu Liceja u Zadru, čemu je bilo udovoljeno, jer ga nalazimo među pitomcima konvikta spomenute 1808. Kasnije je Giustiniani službovao u Zadru kao opć. kirurg za „seoske komune”. 1813. dobio je ocijenu: Ovaj kirurg nije nikad dao dokaza velikog znanja, zadovoljava u službi za komune na zaderskim otocima.

49. JURKOVIĆ (GIURCOVICH) PETAR ANTUN, sin Matin. Diplomirao kirurgiju 30. VI 1795. na Kirurškom kolegiju u Veneciji. Službovao je kao kirurg u Kaštel Novom, a prije toga u Blatu na Korčuli (1796). Mještani Blata su 1796. preko v.d. kneza Korčule molili zdrav. providura u Veneciji da njihovom kirurgu Jurkoviću dozvoli da se uz kirurgiju smije baviti i liječništvom, što mu je odgovorom od 30. VII 1796. bilo dozvoljeno. 1813. Jurković se nalazio u Kaštel Novom. Prema Grmeku, Jurković nije imao nikakvu diplomu, već je znanje stekao dugim stažom u bolnicama. Međutim, na posebnom papiriću u njegovim dokumentima u HAZd

2 Frederico

nalazi se potvrda Zdravstvenog magistrata u Veneciji od 30. VI 1795. na kojoj piše da je diplomirao u Veneciji kirurgiju. 1813. je dobio ocjenu: Nema znanja niti ovlaštenja. Na jednom drugom papiru piše: Osrednji.

50. KAREŠIĆ (CARESSICH) Službovao je u Kaštel Sućurcu besplatno, a 1807. bio je već mrtav. Delegat Splita Garagnin je tada predlagao Dandolu da naredi Kaštelancima da sami plaćaju svog liječnika.

51. KATIĆ MARKO (ANTE) radio je kao kirurg u Vojnoj bolnici u Splitu u doba franc. vladavine, iako nije imao propisnog školovanja, već samo nekoliko potvrda da je radio kao kirurg u vojnoj bolnici i to od glavnog kirurga Vojne bolnice Splita Navara od 12. II 1813, drugu potvrdu od glavnog kirurga Vojne bolnice Prevosta od 9. X 1813. i treću od vojnog komandanta Jeremića (Geremich) od 4. XI 1813, koji je pozvao Katića da dođe pomagati u radu dr Bonfici u Vojnu bolnicu u Splitu. Uza sve te potvrde nije mu bilo priznato zvanje kirurga.

52. KLEVA IVAN KRSTITELJ, iz Kranjske, spominje se kao liječnik u selu Molatu na istoimenom otoku. 1809. bio je već mrtav kada se njegov sin Ante oženio u Zadru 9. IV 1809. Vjerovatno je Kleva bio neuki pučki liječnik, što nije bio jedinstven slučaj u Dalmaciji u to vrijeme. Njegov sin spomenuti Ante je po zanimanju bio kotlar. Jedini podatak o njemu imamo u maticama vjenčanih u Zadru.

53. KOLENC (KOLLENZ) MARKO, pok. Petra iz Idrije u Kranjskoj, bio je 1819—1822. okr. kirurg u Zadru.

54. KOVARA (CUVARA) PETAR LEONARDOV, rodom sa Krfa. Diplomirao kirurgiju na Kirurškom kolegiju u Veneciji 23. VII 1792. Bio je ugovorni kirurg u Silbi (1797), gdje ga je, prema Starešini, doveo Gašpar Mavrov pomorski kapetan iz Silbe, koji je doveo i Gergomilu, kako smo naveli.

55. KUZMAN (CUSMAN) VALENTIN, iz Hrvatskog Primorja. Bio je liječnik u raznim mjestima otoka Krka, gdje je radio bez dozvole lutajući od jednog mjesta u drugo, kako piše u njegovim dokumentima. 1807. nalazio se je u kaštelu Dubašnici. Subdelegat Krka Vice Kustić-Sabalić javlja Dandolu 1807. da Kuzman već 18 godina luta po selima otoka Krka .

56. LANZA KARLO, rodom iz Roccasecca, Aquino, kod Napulja. Diplomirao u Paviji 13. XII 1806. U Split došao 1807. kao lij. franc. armije. Bavio se arheologijom, bio je direktor muzeja u Splitu. Napisao je raspravu: „Sull'azione de'rimedy nel corpo umano ossia saggio di un nuovo sistema dei medicinali“, Mantova, 1804. 1814. je bio opć. načelnik Splita. 1813. dobio ocjenu: Odličan. Imao je sina liječnika Franju.

57. LAZZARI ALEKSANDAR, liječnik u Korčuli. Prodavao je i lijekove bez ovlaštenja, zbog čega se je ljekarnik Korčule D. Zovetti 1808. tužio Dandolu, koji je Lazzariju zabranio prodaju lijekova.

58. LODE FRANE, spominje se kao privatni liječnik u Bolu na Braču 1822.

59. LOGOTETTI LUJO, sin Ivana Marije, kirurg, sa Krfa (negdje piše iz Zadra), diplomirao je kirurgiju na Kirurškom kolegiju u Veneciji 29. X 1801. Bio je namješten kao II kirurg u austr. mornarici (1802) 26 mjeseci, a zatim je bio kirurg franc. mornarice, na koje je mjesto bio postavljen dekretom od 26. IV 1808. s plaćom od 1500 franaka godišnje. Bio je i kirurg Albanske divizije (10. V 1810—1811), kada je otpušten iz mornarice. Od 1814—1847. bio je ugovorni kirurg u Silbi, a neko vrijeme i opć. tajnik (atuarij). Umro je u Silbi 19. VI 1847. 1813. dobio je ocjenu: Služio u mornarici, sada niži kirurg u općinama zadarskog otočja.

60. LOMBARDI ANĐEO, niži kirurg. Subdelegat Šibenika D. Grisogono javlja intendantu Dalmacije 1813. da je Lombardijeva diploma sva zaprljana i nečitljiva. Na jednom dokumentu piše da ima diplomu od 17. XI 1794. Bio je dugogodišnji kirurg u Drnišu gdje se nalazio od 1794, a tu je vršio i vakcinaciju 1803. 1806. molio je Dandola da ga premjesti u Knin, jer da je u Drnišu punih 13 godina. Iz jednog njegovog dokumenta u HAZd se vidi da je 12. I 1807. bio određen za kirurga Knina s plaćom od 200 fiorina godišnje. Međutim, iz drugih dokumenata saznajemo da je 1822—1827. djelovao kao privatni kirurg u Drnišu, gdje je došao 1797.

61. LOTTOLA fra., fratar reda sv. Ivana božjeg iz Milana. Bio je zadnji kirurg-fratar Civilne bolnice u Zadru, koja je 1822. prešla u civilne ruke, dok su njom upravljali fratri spomenutog reda od 1742—1822. Direktor, kirurg, ljekarnik i bolničar su bili fratri.

62. De MAGGIO IVAN iz Tranija u Apuliji, općinski liječnik u Komiži (1781—1802).

63. MAGRINI PETAR JOSIPOV, iz Venecije, diplomirao kirurgiju u Veneciji 29. VII 1780. Službovao kao kirurg u Cresu s plaćom od 250 dukata godišnje koje je dobivao od općine.

64. MANGINI ZANGARI ANASTAZIJE, pok. Grge sa Krfa, diplomirao kirurgiju u Padovi 9. IV 1779, diplomu potvrdio u Pagu 30. I 1807. kod notara Jadru-lića. U Pagu je bio kirurg i ljekarnik istovremeno od 1789. do smrti 13. IV 1821. kada je imao 88 godina. Prije Paga radio je u ljekarni Ante Marija Doria i u ljekarni Vojne bolnice u Zadru, što mu je potvrdio liječnik te bolnice dr Karlo Castelli 26. VII 1790. Imao je plaću od 900 mlet. lira godišnje od paške općine. Bio je oženjen s Anticom Steinbach, kćerkom paškog liječnika Nikole. 1813. dobio je ocjenu: Osrednjih sposobnosti, ima 80 godina.

65. MARCOCCHIA JAKOV Antin, iz Splita, liječnik i kirurg u Splitu. Diplomirao u Padovi 7. V 1800. Imao je sina dr Antu koji je bio liječnik u Omišu i u Skradinu, a umro je u Splitu 20. V 1839. u dobi od 33 godine. 1813. dobio ocjenu: Prolaznih sposobnosti.

66. MARINKOVIĆ ANTE, liječnik Komiže (1816—1823). 1823. bio je primarius bolnice u Splitu.

67. MARINKOVIĆ ŠIME Andrijin, iz Komiže, bio je v.d. kirurga i ljekarnika u Hvaru. Diplomirao je kirurgiju u Veneciji 18. VIII 1795. Na drugom mjestu u njegovim dokumentima stoji da je diplomirao 24. VIII 1795. 1813. dobio je ocjenu: Ima dugo iskustvo (potpis opć. načel. Hvara).

68. MARKOVIĆ JAKOV, pok. Ante iz Splita. Diplomirao u Padovi 7. V 1782., ocjenom „summa cum laude“. Službovao je kao liječnik i kirurg u Omišu, gdje je naslijedio dr Josipa Benkovića. 1806. molio je Dandola da mu povisi plaću. Imao je od općine 250 dukata godišnje (1807). U njegovom dosjeu u HAZd nalazi se i dekret Zdravstvenog magistrata iz Venecije od 8. VIII 1782. Iz Omiša je prešao u Nerežišće na Braču, gdje je bio 1813. i dobio ocjenu intendanta: Dovoljno sposoban.

69. MAYERHOFER JOSIP, službovao je u Zadru kao okr. kirurg (1817—1819). Umro je u Zadru 1819. u dobi od 26 godina, neoženjen.

MILLER, vidi pod VAN MILLER.

70. MILOŠEVIĆ ANTE MARIJA, sin Nikole, liječnik i kirurg u Jelsi. Diplomirao u Padovi 24. I 1801. Diplomom ovjerio 7. I 1813. 1813. ocjenjen: sposoban. Na drugom papiru ocjena glasi: Ograničenih sposobnosti.

71. MIRKOVIĆ-ZARKOVIĆ JAKOV Antin, rođen u Visu oko 1748, porijeklom iz Paga. Diplomirao medicinu u Padovi 11. VII 1769. Diplomom ovjerio u Veneciji 18. V 1770. kod Zdrav. supruintendanta i u Trogiru 8. I 1813, kod notara Mate de Grazio 1777. bio je liječnik u Visu. Prema Grmeku 1. I 1771. bio je imenovan za fizika Hvara. 1785. postao je liječnik vojne bolnice u Splitu, a odatle u svibnju 1798. prešao u Trogir i tu ostao do smrti 9. VIII 1824. U Trogiru je bio glavni liječnik, a 1806—1809. profesor Medicinske škole koju je osnovao Dandolo u zavodu sv. Lazara. Objavio je raspravu „Carboni fossili del territorio di Sign“. 1792. podnio je reformatorima padovanskog studija pismenu pretstavku kojom predlaže da se u Splitu otvori Medicinsko-kirurška škola. Tu pretstavku je podnosio i austrijskom komesaru za Dalmaciju Francu Maria di Carnea Steffaneu (4. IV 1802) i njegovom nasljedniku Petru de Goëssu (5. VIII 1802) kao i samom kralju Italije Eugenu (1806). Ali usprkos dobre volje nije došlo do ostvarenja te zamisli. Mirković je u Trogiru imao plaću od 3254 mlet. lire godišnje. 1813. ocjenjen je: Vrlo sposoban, prvi po znanju i praksi.

72. MOSETIG ANDRIJA, rodom iz Ronziano kod Gorice. Protomedik Dalmacije (1818—1827). Bio je glavni pokretač i prvi direktor Babičke škole u Zadru osnovane 1821. Bio je protomedik i u Milanu, a odatle je bio premješten u Moravsku.

73. MUDIANO KONSTANTIN, sa Krfa, bio je liječnik u Zadru i objavio raspravu „Sagio sull'antidotto preservativo del vaiuolo“, Zadar 1801. Bavio se vakcinacijom. Bio je rodom iz Italije. U Zadru ga nalazimo 1798. i 1801.

74. MUSMEZI FRANJO Josipov, iz Ronchija (Italija). Diplomirao je kirurgiju u Gorici na „Studium medico-chirurgicum“ 4. V 1801, a na osnovi odluke od 10. IV 1773. i dvorske odluke od 19. V 1774. Bio je kirurg u Pučišću na Braču. 1812. potvrdio je diplomu u Postirama na Braču. Diplomom mu je potpisao pokraj. protomedik Ante Musmić i direktor spomenutog Medicinsko-kirurškog studija Nikola Tomasini prvi fizik grada i profesor Petar Foresti i Franjo Scato. 1813. ocjenjen je: Odličan.

75. NARDELLI PAVAO sin Ivana Marije, iz Conegliana, liječnik i kirurg u Krku. Diplomirao medicinu u Padovi 8. VI 1773, ocjenom „summa cum laude”. Imao je god. plaću od 1240 mlet. lira. 8. III 1807. molio je Dandola da ga imenuje za protomedika Kvarnerskih otoka, jer se namjeravalo otvoriti takvo mjesto, a 18. VIII 1806. molio ga je da mu poveća plaću, Dandolu piše da se nalazi već 25 godina u Krku.

76. NIEVO CEZAR Ivanov, pl. iz Vicenze. Diplomirao u Padovi 4. VI 1785. Diplomom potvrdio 22. X 1790. Službovao u Ninu za namještenike tvornice cigle vlasnika Manfrina. Dobivao je plaću od 200 fiorina godišnje. Prodavao je i lijekove, jer u Ninu nije bilo ljekarne. Neko vrijeme je bio zamjenik opć. načelnika Nina (1811). U Ninu je bio 1807—1827. Umro je u Zadru 31. XII 1827. U njegovom dosjeu u HAZd nalaze se njegove tri diplome u prijepisu, ovjerovljene od opć. načelnika Nina Mirkovića. Ocjena 1813: Obavlja liječničko zvanje, naročito se ističe u maloj kirurgiji.

77. NIKOLIĆ MAKSIM KLAUDIJE, bio je kirurg u Splitu, gdje je umro 1806. nakon 40 godina službe. Naslijedio ga je u službi Silović. Zapravo je za kirurga Splita tada bio izabran, po savjetu profesora Sveučilišta u Padovi Angela Dalla Decima, kirurg Demina, koji zbog male plaće nije nikad nastupio dužnost u Splitu. Nikolićev sin Vid bio je pitomac konvikta u Zadru i student kirurgije 1811.

78. NUTRIZIO IVAN MARIJA Ivanov, iz „Alba Maritime”, diplomirao je kirurgiju 7. IV 1797. na Kirurškom kolegiju „In domo olim professo societatis Jesu”. Pravo prakse je dobio od Zdravstvene deputacije u Veneciji 15. III 1798. Službovao je u Obrovcu kao ugovorni liječnik i kirurg 1804—1813. uz nagradu od 780 mlet. lira godišnje i suviše 20 lira za vakcinaciju. Diplomom mu je ovjerio zadarski notar Domenik Castelli 7. VII 1807, a dozvolu za vršenje prakse je potvrdio u Obrovcu. 1813. je preselio u Brač. 30. IV 1812. Pokraj. zdrav. komisija u Zadru, u kojoj su bili Ante Benja i dr Orazio Pinelli, izdala mu je potvrdu da je sposoban za vršenje liječ. službe u Dalmaciji, a načelnik opć. Obrovac Radulović je dao mišljenje: Dovoljno sposoban.

79. OGNIBENE BENEDIKT, iz Padove, diplomirao kirurgiju u Rimu 18. VII 1796. Službovao je u Vrbniku i Dobrinju na otoku Krku od 1802. uz godišnju plaću od 1200 mlet. lira. Krčki biskup je 19. VII 1807. molio Dandola da Ognibenea imenuje liječnikom i kirurgom Krka, jer da je odgojen u Francuskoj i da je vrlo privržen velikoj francuskoj naciji, da je bio određen da putuje u Tursku, ali je ostao u Krku. 1807. nalazio se u kaštelu Dobrinju, a ranije je 5 godina bio u Vrbniku.

80. ONIS IVAN, iz Sardinije, spominje se u Komiži 1815.

81. OPIZZI fra IVAN, fratar reda sv. Ivana božjeg iz Milana. Radio je kao kirurški vježbenik (alunno) uz starijeg kirurga u Civilnoj bolnici u Zadru, iako nije svršio propisano školovanje. U njegovim dokumentima u HAZd nalazi se potvrda od 14. X 1810. u kojoj piše da radi u Civilnoj bolnici u Zadru. Prior bolnice molio je 20. XII 1811. glavnog inspektora za zdravstvo da se Opizziju podijeli naslov kirurga, jer da je studirao u Italiji i da je morao prije završetka studija doći u Zadar. Ali priorova molba je odbijena i u Opizzijevim dokumentima od 1813. piše da radi bez stručne spreme. U Italiji je učio kirurgiju kod Appianija, a u Zadar je poslan da nastavi studij kirurgije, kako piše u pismu Uprave fratarskog reda iz Milana od 14. X 1810.

82. ORLANDI VICKO Antin, iz Verone, rođen 1754, diplomirao kirurgiju na Arhileiceju u Padovi 10. II 1779. Pravo prakse dobio od Zdrav. magistrata u Veneciji 25. V 1781. Za kirurga Zadra izabran 1807. kada je naslijedio u službi kirurga Crivellarija (1808), kojemu je godinu dana pomagao u radu. Plaća mu je iznosila 1017 mlet. lira godišnje. U njegovim dokumentima u HAZd nalazi se uz ostalo, i potvrda kancelara zdravstva u Zadru od 20. IV 1786. Salamuna kao i potvrda Dandola od 6. IV 1807. o izboru za gradskog kirurga Zadra. Umro je u Zadru 30. VII 1838. u dobi od 84 godina. 1813. dobio je ocjenu: Uvijek je obavljao dobro svoje dužnosti.

83. OSTOIC IVAN, rodnom iz Staroga Grada na Hvaru, bio je opć. liječnik u Komiži 1820.

84. OSTOIC PETAR Stjepanov, iz Staroga Grada na Hvaru, diplomirao je u Padovi 2. VII 1809. Bio je liječnik u rodnom Starom Gradu. To se vidi i iz potvrde koju mu je izdao opć. načelnik 22. V 1812. u kojoj piše da je 1812. platio određeni iznos za pravo prakse. Diplomom je ovjerio u Starom Gradu na općini 9. I 1813. 1813. ocjenjen je: Odličan.

85. OSTOIC STJEPAN Ivanov, diplomirao u Padovi 6. V 1771. Bio je liječnik i kirurg u Starom Gradu. 1813. ocjenjen: Odličan, ima veliko iskustvo.

86. PAGANOPULO MIHOVIL, bio je kirurg u Bolu na Braču. Navodno je diplomirao kirurgiju u Veneciji, ali vlastima je 1813. podastro potvrdu direktora vakcinacije u Dalmaciji Caribonija od 22. IX 1807. da vrši vakcinaciju i da u tom području sve one koji to ne znaju kao i potvrdu Dandola od 17. XI 1807. kojom ga postavlja za vicedirektora vakcinacija otoka Brača. Diplomom nije priložio. Članovi komisije kraljevine Italije su tražili da podnese dokaze o svom službovanju. 1813. bio je još u Bolu i dobio ocjenu: Osrednji.

87. PAPANOPULO JOSIP, pok. Ivana Domenika iz „Alba Maritime”, diplomirao kirurgiju u Veneciji 6. VIII 1792, a pravo prakse dobio od Vrhovnog zdravstvenog suda u Veneciji 29. X 1798. Službovao je kao kirurg u Zlarinu. Dokumente je potvrdio na Zdrav. uredu u Šibeniku 5. XI 1801. i 8. I 1813. 1813. dobio ocjenu: vrlo sposoban. Druga ocjena glasi: Zadovoljava kao niži kirurg.

88. PAPIA IVAN JAKOV, bio je, prema Pekiću, opć. lij. u Skradinu (1816—1817).

89. PICOT IVAN, bio je okružni kirurg u Zadru, gdje se spominje 1823—1826.

90. PINELLI ORAZIO Pavlov, rođen 4. X 1757, umro u Zadru 19. VI 1843. Potomak je poznate zadarske liječničke obitelji, koja je dala osam liječnika, a među njima četiri protomedika Dalmacije. Diplomirao je u Padovi 18. VIII 1781, ocjenom „summa cum laude”. Bio je dugogodišnji primarni liječnik zadarske Vojne i zatim Civilne bolnice, a od 1806—1811. profesor patologije, medicinske klinike i sudske medicine Liceja u Zadru odn. kasnije Centralne škole u Zadru. Bio je i protomedik Dalmacije u kojoj je dužnosti naslijedio oca. Bio je glavni savjetnik za zdravstvena pitanja raznih upravljača Dalmacije. Prvi je u Dalmaciji počeo s primjenom vakcinacije još 1801. Bavio se je agronomijom i bio član Agrarne akademije u Ljubljani. S bratom dr Tomom osnovao je u Zadru na Smiljevcu rasadnik plemenitog voća i uzgoj svilenih buba s preradom svilenih čahura. Za taj posao odlikovan je zlatnom medaljom od austr. cara. Orazio spada među najznačajnije liječnike Zadra uopće. Napisao je brošuru pod naslovom „Maniera di usar gli acidi minerali per purificar l'aria da qualunque maligna infezione”, Zara, 1805. Imao je jedinca sina Pavla, koji je bio glavni kirurg, a neko vrijeme i direktor Bolnice u Zadru (1835—1841). 1813. dobio ocjenu: Njegove su zasluge priznate od svih vlada Dalmacije i ne ostaje ništa da se tomu doda, već da se sve to brine za pomoć siromasima u nevolji.

91. PINELLI TOMA, sin protomedika Dalmacije Pavla, brat protomedika Orazija, rodio se u Zadru 24. III 1772, a ne 1778, kako sam krivo naveo na jednom drugom mjestu. Toma je bio dugogodišnji gradski liječnik Zadra i pomoćnik svom bratu Oraziju u Bolnici u Zadru (od 1807). Grad. liječnikom je postavljen 4. VII 1801. Artistički fakultet je svršio u Padovi 10. VI 1797. 1810—1811. bio je profesor fiziologije i materije medike Centralne škole u Zadru. Nakon toga je ponovno preuzeo funkciju grad. liječnika Zadra koju je obavljao sve do smrti u Zadru 23. I 1843. Sahranjen je u kapeli sv. Ante u selu Ždrelecu na otoku Pašmanu uz svog strica Ivana Antuna, trogirskog biskupa. U Zadru je Toma obnašao i neke druge funkcije. Bio je član Pokraj. zdrav. vijeća i prisjednik Zadarske općine. S bratom dr Orazijom podigao je rasadnik plemenitog voća i uzgoj svilenih buba o čemu je bilo naprijed riječi. 1813. dobio je ocjenu: Zaslužuje sve navedene titule, dao je dokaza poštovanja i zahvalnosti.

92. PINI JULIJE, rodio se u Šibeniku 20. XII 1789, a umro u Skradinu 11. VII 1837. Diplomirao je na Medicinskom fakultetu odn. Centralnoj školi u Zadru, gdje je dobio diplomu 1. IX 1811. kao prvi liječnik na tlu današnje Jugoslavije. Službovao je kao općinski liječnik u Skradinu (1819—1837) nakon vježbanja u Šibeniku kod dr Frarija i dr Visanija. Diplomom je potvrdio u Šibeniku 5. I 1813., a objavio ju je Pekić. 1813. dobio je ocjenu: Ima dosta sposobnosti, vježba kod dr Frarija i dr Visanija.

93. PLENKOVIĆ JURE Andrijin, Dalmatinac, diplomirao medicinu u Padovi 26. VI 1797, a diplomu ovjerio 26. III 1798. Službovao je u Drnišu kao privatni liječnik. Među njegovim dokumentima u HAZd nalazi se i potvrda općine Drniš od 7. I 1813. Vršio je vakcinaciju u Drnišu još 1803. 1813. dobio ocjenu: Jedan od najboljih. A jedna druga ocjena glasi: Talenat prolazan, ali iskusan.

94. PORRO FERDINAND SIGISMUND, bio je kirurg vojne bolnice u Zadru, a zatim liječnik i kirurg u Ninu više godina 1813. nije na zahtjev vlasti priložio nikakvu diplomu niti potvrdu, jer je navodno bio bolestan, a stanovao je u susjednom

selu Privlaci kod Nina. Stoga nam nije poznato kakvo obrazovanje je imao. U Ninu je dobivao plaću od 18 cekina godišnje, a uz to još nekoliko kvarata pšenice s posjeda ninskog plem. vijeća za liječenje siromaha (1807). 1811. bio je zamjenik opć. načelnika Nina, 1813. dobio je ocjenu: Izvježbani kirurg s dugogodišnjom praksom, pozna kliničku medicinu.

95. REGGIO SIMUN, bio je liječnik fizik Zadra. Njegovo ime nalazimo samo jedanput 1793. O njemu nemamo drugih podataka.

96. RENDIĆ IVAN ANTIN, diplomirao medicinu u Padovi 28. II 1778. Odborenje za rad dobio je od Zdrav. providura Venecije 31. III 1783. Diplomom je ovjerio opć. načelnik u Nerežišću na Braču Cerineo 16. I 1813. Službovao je u Supetru na Braču. 1813. dobio ocjenu: Osrednji.

97. RENDIĆ NIKOLA, pok. Ante, iz Brača, diplomirao u Padovi 3. VIII 1793. Bio je privatni liječnik u Šibeniku, a 1810. u Skradinu. Diplomom je ovjerio u kod notara Difića u Šibeniku 5. I 1813, a potvrđena je i od zdrav. providura Venecije.

98. RIBOLI ANTE Markov, liječnik i kirurg u Klisu, s plaćom od 16 fiorina. Medicinu diplomirao u Padovi 11. V 1782. U Klisu je bio još u vrijeme mlet. i prve austr. vladavine. 1813. dobio ocjenu: Zadovoljava, prolaznih sposobnosti, praktičan.

99. RIBOLI JOSIP, pok. Frane iz Splita, kirurg u Trogiru. Diplomirao kirurgiju na Kirurškom kolegiju u Veneciji kod crkve sv. Jakova de Luprio 19. X 1792. Pravo prakse dobio je 10. V 1793. od Zdrav. providura u Veneciji. Službovao je u Trogiru od 1799. 1806. molio je Dandola da mu poveća plaću, jer da u Trogiru služi već 7 godina, a tražio je i povećanje dnevnica za sudske komisijske slučajeve, navodeći kako je Austrija plaćala 1805. dnevnicu 1 miorin i uz to konjarinu odnosno brodarinu. Dandolo mu je povećao plaću za 4 fiorina tako da je 1807. dobivao 960 mlet. lira godišnje.

100. ROSA PETAR Markov, bio je najprije ugovorni kirurg Šibenika. 1. XII 1806. molio je Dandola za povišicu plaće u iznosu koliko ima i gradski fizik Josip Frari, navodeći da već 16 mjeseci radi kao privremeni gradski kirurg. Stalnim kirurgom Šibenika imenovan je 1. III 1800. Imao je godišnju plaću od 400 mlet. lira. Kirurgiju je svršio 16. VII 1795. na Kirurškom kolegiju kod crkve sv. Jakova de Luprio u Veneciji. Pravo prakse je dobio 7. VIII 1795. od Zdrav. magistrata u Veneciji, a potvrdio ga je 5. I 1803. u Šibeniku. 1813. je dobio ocjenu: Najbolji kirurg šibenskog kotora. Druga ocjena glasi: Srednje sposoban u maloj kirurgiji.

101. ROTONDO AUGUSTIN Ivanov, diplomirao je medicinu u Padovi 24. V 1796. Službovao je kao liječnik u Kaštel Štafiliću. Diplomom je ovjerio 8. VI 1796. na Zdrav. uredu u Trogiru. 1813. dobio je ocjenu: Slabo iskusan. Druga ocjena glasi: Srednje sposoban.

102. SCACCIANI BARTUL, liječnik u Makarskoj od 1767. Rodom iz Venecije, gdje je rođen 5. VII 1725. Ima slab vid i sluh, javlja delegat Makarske Beroš 28. VII 1807, Dandolu. Makarska je tada imala već drugog liječnika Tončija. Scacciani je priložio nekoliko dokumenata na zahtjev vlasti: krštenicu, potvrdu da je u Makarskoj već 11 godina, što znači od 1767, potvrdu makarskog providura od 2. X 1778, arcipreta, 7 raznih providura Makarske i Vrgorca da je besplatno liječio tamošnje vojne posade. Diplomom nije priložio i ne znamo gdje ni kada je diplomirao.

103. SIMONIĆ RINALDO, diplomirao je medicinu u Padovi, ali 1813. nije na zahtjev vlasti priložio diplomu, već je izjavio da ju je izgubio još u mladosti prilikom neke oluje na moru. Bio je liječnik i kirurg u Hvaru, 1813. nije bio u službi, jer je više godina prije toga napustio zvanje liječnika. Dobio je ocjenu: ograničenih sposobnosti.

104. STEIBER IVAN, diplomirao je na Vojno-medicinskoj školi Jesephinum u Beču. Službovao je najprije kao vojni kirurg u austr. vojsci, a zatim kao liječnik i kirurg u Trogiru. 20. VIII 1808. molio je Dandola da mu dozvoli vršenje liječničke i kirurške prakse u Dalmaciji. Pošto nije imao diplome, Dandolo je odredio da položi ispit pred profesorskim zborom u Zadru. Zelli je izvjestio Dandola da je Steiber s uspjehom položio ispit kod Bignamija, Dall'Oru i Caribonija. Tada je dobio dozvolu za vršenje kirurške prakse u Dalmaciji. Bio je kirurg u Trogiru. 1813. dobio je ocjenu: Prolaznih sposobnosti.

105. STEINBACH NIKOLA, sin Filipa, iz Visa, diplomirao medicinu u Padovi 23. IX 1789. 1799—1808. bio je ugovorni liječnik općine Pag s godišnjom plaćom od 2340 mlet. lira, što mu je plaćala općina od prodane soli (1808). Imao

je kćer Jerku Anticu, udatu za praškog kirurga Anastazija Mangini Zangarija i sina Marka, tajnika paške općine, koji je ujedno bio kontrolor soli i duhana u Pagu. Više puta je kumovao na krštenju u Pagu. Diplomom je ovjerio u Pagu kod Jerolima Zavorovića 1. VII 1807. Tada je dobio ocjenu: Sposoban za sudske poslove.

106. ŠILOVIĆ ANTE, privatni kirurg Splita, koji je naslijedio pok. Nikolića 1807, mjesto izabranog kirurga Demine, koji nije nikad nastupio dužnost zbog male plaće. Šilović nije volio Francuze.

107. TONOLI LUJO iz Valeggio u Italiji. Diplomirao u Paviji 15. VI 1804. Diplomom ovjerio 27. V 1806. u Makarskoj, gdje je službovao kao liječnik i kirurg od 1807. Naslijedio je u službi Scacianija. U dokumentima mu se nalazi diploma od 7. VI 1805. i potvrda iz Pavije od 15. VI 1804. 1813. dobio ocjenu: Prolazan.

108. VAN(NA) MILLER JOSIP, pok. Nunciija iz Terlizija kod Napulja. Diplomirao je na Kirurškom Arhigimnazijumu u Padovi 28. X 1791. i „Collegium medicorum chirurgicorum Venetiarum“. Službovao i kao kirurg u Imotskom s plaćom od 840 mlet. lira godišnje (1807). 1913. ocjenjen: Ima iskustva.

109. De VISIANI IVAN KRSTITELJ KONSTANTIN, Robertov. Medicinu diplomirao u Padovi 3. II 1794. Službovao u Šibeniku najpre kao gradski liječnik od 1802, a vršio je dužnost i liječnika nahodišta. 1807. Dandolo ga je imenovao liječnikom novo otvorene Bolnice u Šibeniku, koja je raspolagala samo sa 12 kreveta. Visiani je rodom iz Šibenika, otac mu je bio ljekarnik Robert, a sin mu se zvao također Robert, bio je liječnik i poznati botaničar, profesor u Padovi, pisac poznatog djela „Flora Dalmatica“. 1813. dr Ivan je dobio ocjenu: Uživu dobar glas kao najbolji liječnik u kotaru. 1807. bio je određen za profesora katedre za medicinu u Šibeniku, što međutim nije ostvareno. Vrlo je zaslužan za bolnicu u Šibeniku.

110. VITTORI VETTOR rodom iz Istre, diplomirao medicinu u Padovi. Bio je liječnik u Malom Lošinju, a kasnije je prešao u Osor, gdje ga nalazimo 1810. God. 1807. je imao 36 godina.

111. VIVIANI OKTAVIJAN, iz Brescie u Italiji, diplomirao medicinu u Padovi. Bio je liječnik u Malom Lošinju. 1806. je imao 40 godina života. Bavio se je i vakcinacijom još 1805. Dobivao je plaću od 500 dukata godišnje.

112. WERNER AMADEJ, iz Rijeke, kirurg 1807. molio je Dandola da ga postavi za kirurga u Krku, što mu je bilo odobreno.

113. ZAMBELLI ANTE, iz Padove, bio je liječnik u Osoru, s plaćom od 200 dukata godišnje, a 1806. molio je Dandola da mu povisi plaću. U Osoru je službovao od 1799.

114. ZETTI ANDJEO, liječnik u Malom Lošinju. 1807. je imao 36 godina. Bavio se ljekarništvom, a u vakcinaciji je pomagao Vivianiju. Diplomirao je u Padovi.

ZANGARI, vidi pod MANGINI ZANGARI.

LJEKARNICI (apotekari)

1. ALESANI ANTE PETAR, sin kirurga Josipa iz Verone, rodio se u Zadru 6. I. 1783. Privilegij ljekarnika stekao je na Collegium pharmacopolorum u Veneciji 14. X 1801. Dozvolu za otvaranje ljekarne u Zadru dobio je od Zdrav. ureda Zadra 7. I 1806. Ista se nalazila na uglu ul. sv. Barbare, a to je danas ugao ul. I. L. Ribara na mjestu gdje se nalazi zgrada Arheol. muzeja. Insignija ljekarne je bila „Alle due fortune“ (K dvjema srećama). Kod Alesanija bili su neko vrijeme namješteni kao mladi ljekarnici Zadra M. Brčić (Bercich) i G. Brizzi. Alesani je 1821. svoju ljekarnu prodao spomenutom Mihovilu Brčiću, čiji su nasljednici na tom mjestu djelovali sve do rušenja Zadra koncem 1943. u II svjetskom ratu. Alesani je nakon prodaje ljekarne postao v.d. upravitelja Civilne bolnice u Zadru (1832—1833), a zatim i upravitelj iste bolnice do smrti u Zadru 13. X 1845. 1813. dobio je ocjenu intend. Dalmacije: Jedini ljekarnik u pokrajini koji ima neograničeno znanje, najbolji je u Zadru u cijeloj pokrajini Dalmaciji, dobro pozna novu farmaceutsku nomenklaturu.

2. ANDRIĆ PETAR, bio je ljekarnik u Trogiru. Nije imao diplome, navodno mu je ostala u Veneciji. Znanje je stekao isključivo praksom. 1813. dobio ocjenu: Prolazan.

3. BIANCHI JEROLIM, pok. Ivana iz Zadra, stekao ljekarnički privilegij na Farmakološkom kolegiju u Veneciji 12. IV 1787. i to na osnovu potvrde pro-

tomedika Dalmacije dr Pavle Pinellija i još dvojice liječnika, iako nije polagao propisan ispit. Ljekarna mu se nalazila na uglu ul. s. Domenika i Varoške ul. a zvala se „Al' Angelo" (K andelu). 1813. dobio je ocjenu: vrši zvanje ljekarnika u Zadru već 24 godina, nije se nikad izobražavao u modernoj znanosti. Ne odgovara istini pisanje nekih autora da je obitelj Bianchi imala u Zadru ljekarnu već 1561, jer nije postojala ni u popisu stanovnika 1608, a niti nešto kasnije (1613).

4. BIANCHI ŠIME Ivanov, diplomirao ljekarništvo na Collegium pharmacopolorum u Veneciji 3. V 1778. 1813. je dobio ocjenu: Svoju dužnost obavlja pohvalno, ali nije obrazovan u modernoj znanosti.

5. BRČIĆ (Berchich, Bersich) Mihovil Antin i Kate Crljenko, rođen u Zadru 22. IX 1789. Diplomirao u Centralnoj školi u Zadru 25. IV 1811. Radio je najprije kao asistent za farmaceutsku i opću kemiju Centralne škole još kao student od 29. XI 1810. Nakon diplomiranja bio je pomoćnik u ljekarni Alesanija od 1812. 1816. tražio je dozvolu za otvaranje vlastite ljekarne u Zadru, ali ju nije dobio. 1821. kupio je ljekarnu Alesanija, koju su njegovi potomci držali do 1948. U II svjetskom ratu je bila razorena. Nalazila se na mjestu današnjeg Arheološkog muzeja u Zadru pod insignijom „Alle due fortune" (K dvjema srećama). Brčić je 1819-1821. bio ljekarnik Civilne bolnice u Zadru. 1813. dobio je ocjenu: Dao je dokaze znanja u Centralnoj školi, ističe se u botanici, stalno se izobražava.

6. BON PETAR, pok. Josipa, ljekarnik u Cresu, diplomirao ljekarništvo na Farmakopološkom kolegiju u Veneciji 17. VI 1796. Bavio se bez dozvole kirurgijom.

7. BRIZZI GAETAN, svršio je ljekarništvo u Centralnoj školi u Zadru 3. IV 1811. Dozvolu za rad dobio 3. VIII 1811. Radio je najprije u Vojnoj bolnici u Zadru (1812), zatim u ljekarni kod Alesanija. 1822. moli dozvolu za otvaranje ljekarne u Nerežišću, a 1824. otvara vlastitu ljekarnu u Hvaru. Odatle prešao u Pag gdje je radio do smrti 2. IV 1848.

8. DALL' ACQUA NIKOLA Vickov, rodom iz Šibenika, diplomirao ljekarništvo na Farmakološkom kolegiju u Veneciji 8. VI 1800. Dozvolu da otvori ljekarnu u Zadru dobio od Zdrav. ureda u Zadru 5. VIII 1806. Osim ljekarne „Al Redentore" (K Spasitelju) u ul. kod crkve s. Marcele, otvorio je i pomoćnu ljekarnu u ul. s. Mihovila s insignijom „S. Simeone Giusto" (S. Šime Pravednik). U prvoj je radio sâm vlasnik, a u pomoćnoj zadarski kirurg L. Carpani. Dall' Acqua je rođen oko 1773. 1841. udružio se s Jakovom Marottijem, čiji je sin Franjo Marotti 1868. prodao ljekarnu Nikoli Androviću, ljekarniku iz Kotora, koji se doselio u Zadar. Njegovi nasljednici su, kao i sam Nikola, vrlo zaslužni građani Zadra, osobito zadnji Edwin. Teško oštećena ljekarna u II svjetskom ratu bila je ponovno otvorena na drugom mjestu i radila samo tri godine (1945-1948). 1813. Dall'Acqua je dobio ocjenu: Vršiti pohvalno svoju dužnost, a bavi se malo i s modernom znanosti.

9. DEŠKOVIĆ JAKOV, dobio je ljekarnički privilegij u Veneciji 12. VIII 1782. Imao je ljekarnu u Supetru na Braču. 1813. dobio je ocjenu: Prolazno sposoban.

10. FONTANA VICKO Venturin, iz Šibenika, diplomirao je na Farmakopološkom kolegiju u Veneciji 26. IV 1787. Prije njega ljekarnu je posjedovao i njegov otac također u Šibeniku. 1813. dobio ocjenu: Vrlo učenu u svom zvanju.

11. FREDDI IVAN KRSTITELJ, nije na zahtjev vlasti 1813. priložio diplomu, već potvrdu grad. liječnika Splita Ivana Vicka Beninija od 15. VIII 1802. i potvrdu Jakova Mirkovića-Zarkovića iz Trogira od 13. II 1807. koji se preporuča vlastima da mu dozvole otvaranje vlastite ljekarne u Kaštel Starom. Inače je radio u ljekarni Giralda Tondella u Splitu.

12. GANGIRAN PETAR JEROLIM, došao je s franc. vojskom iz Pariza u Hvar, gdje je otvorio ljekarnu. Bavio se i malom kirurgijom. Njegovi nasljednici su također bili ljekarnici u Hvaru. Medicinu je vježbao kod P. i S. Ostoića. 1913. je ocjenjen: Odličan apotekar i kirurg.

13. GIULIANI (ZULIANI) PETAR, ljekarnik u Šibeniku, diplomirao ljekarništvo u Austriji. Dokumentima priložio potvrdu austr. komesara Dalmacije P. Goëssa od 28. VII 1804. kojim se jamči da je udovoljio ispitu. Uz to je priložio i potvrdu Općine Šibenik od 4. I 1813. Na preporuku dalmat. protomedika dr O. Pinellija dobio je 1813. ocjenu: Vrlo sposoban, vrlo učen u zvanju.

14. MARCHETTI PETAR, pok. Sebastijana iz S. Cassiana de Mesulo, diplomirao farmaciju na Frankopološkom kolegiju u Veneciji 22. X 1778. Imao je ljekarnu u Šibeniku. Dokumentima priložio potvrdu Općine Šibenik od 5. I 1813. 1813. dobio je ocjenu: Dovoljno sposoban, ne vrši više svoje zvanje.

15. MARINKOVIĆ ŠIME Andrijan (negdje piše MARINOVIĆ), rodom iz Komiže. Ljekarnički privilegij dobio 18. VIII 1795. na Farmakopološkom kolegiju u Veneciji. Diplomirao 23. I 1813. kod opć. načelnika Hvara Boglića. Radio je u Hvaru kao ljekarnik, kirurg i liječnik. Medicinu je vježbao kod dr Foretića i kod P. i S. Ostoića. U njegovo doba navodno u Hvaru nije bilo ni kirurga ni liječnik. Dokumentima je priložio potvrdu šefa Vojne bolnice Hvara od 22. I 1813, zatim potvrdu kirur. pomoćnika Hvara od 23. I 1813. i potvrdu opć. načelnika Hvara Boglića. 1813. dobio je ocjenu: apotekar odličan, kao kirurg i kao liječnik zadovoljava.

16. NIGRIS IVAN VICKO, pok. Franje iz Raba, dobio je ljekarnički privilegij 4. III 1773. u Firenci. U Rabu je proveo radno vrijeme kao ljekarnik, a bavio se bez dozvole i malom kirurgijom, što mu je na tužbu rapskog liječnika Ferrari de Latusa bilo zabranjeno.

17. PASSAGNOLLI JOSIP LUCIJE Ivanov, rodom iz Splita, gdje je bio i ljekarnik. Privilegij ljekarnika je dobio 23. VI 1776 na Farmakopološkom kolegiju u Veneciji. Ocjena 1813: Odličan.

18. PELLEGRINI IVAN LOVRE pok. Domenika, ljekarnik u Splitu. Diplomirao ljekarništvo 4. IX 1799. u Veneciji. God. 1813. dobio ocjenu: odličan.

19. PEROEVIĆ FRANJO, ljekarnik u Trogiru, nije posjedovao ljekarničku diplomu, kao ni Andrić, koji je radio također u Trogiru. Znanje je stekao dugotrajnom praksom, što mu je bilo priznato od vlasti. Dokumentima je priložio potvrdu od 9. I 1813.

20. PEVERELLI fra STJEPAN, fratar reda sv. Ivana božjeg iz Milana, ljekarnik u Zadru. Bio je asistent Cariboniju za farmaceutsku kemiju u Centralnoj školi u Zadru sve do svoje smrti 29. IX 1810. Radio je kao ljekarnik u Vojnoj i Civilnoj bolnici. U službi asistenta naslijedio ga je M. Brčić, u Civilnoj bolnici ljekarnik Pianca, a u Vojnoj bolnici ljekarnik Gaetan Brizzi. 1807. dobio je ocjenu: Ima veliko znanje i iskustvo, priređuje lijekove za vojsku i za građanstvo.

21. PIANCA fra INOCENT FILIP Antun, fratar reda sv. Ivana božjeg iz Milana, ljekarnik Civilne bolnice u Zadru. Ljekarnički privilegij dobio 22. V 1798. u Rimu. U Civilnoj bolnici u Zadru naslijedio je ljekarnika Poverellija 1810. 1813. dobio je ocjenu: Ovaj fratar ljekarnik Civilne bolnice u Zadru je dovoljno sposoban.

22. RIBON (I.) ANTE Franin, iz Šibenika, ljekarnik u Makarskoj. Ljekarnički privilegij je dobio 29. VIII 1776. na Aromatorijskom kolegiju u Veneciji. U Makarskoj se bavio, osim ljekarništva, kirurgijom i liječništvom, zamjenjivao je dr Tonolija i dr Scacianija. 1813. dobio je ocjenu: Prolazan.

23. RUZZEMENTI PETAR ALOJZ, pok. Aleksandra, postigao ljekarnički privilegij 5. XII 1775. na Farmakopološkom kolegiju u Veneciji. Bio je ljekarnik u Krku, a bavio se bez dozvole i malom kirurgijom.

24. SALAMI FRANJO ANĐEO, bio je ljekarnik u Bolu na Braču. Ljekarnički privilegij dobio 27. IX 1804. u Veneciji, gdje je tada prior Farmakopološkog kolegija bio Josip Kaživuk, a jedan član ispitne komisije Jakov Koludrović. Salami je bio rodom iz Campagnole. 1813. dobio je ocjenu: Dovoljan.

25. TONDELLO GERARDO, bio je ljekarnik u Splitu. Privilegij ljekarništva je dobio 9. X 1789. u Veneciji. 1813. dobio je ocjenu: Odličan. Kod Tondella je radio neko vrijeme Freddi Ivan Krstitelj.

26. VISIANI ROBERT ANTE, pok. Karla, diplomirao ljekarništvo 18. IX 1799. Bio je ljekarnik u Skradinu, a rodom je iz Splita. Njegov sin je bio dr Ivan, liječnik u Šibeniku, a unuk dr Robert, glasoviti botaničar. 1813. dobio je ocjenu: Vrlo sposoban, jedini u Skradinu.

27. ZOVETTI DOMENIK, ljekarnik u Korčuli. Privilegij ljekarnika dobio je u Veroni. 1808. tužio se Dandolu da ne može živjeti od svog rada, jer ta-mošniji korčulanski liječnik dr Aleksandar Lazzari prodaje lijekove svima.

ZULIANI PETAR, vidi pod GIULIANI PETAR.

BABICE 1813. GODINE¹

1. ARAS FRANICA, Milna: srednja praksa, nikakva teorija.
2. ARAS LUKRECIJA, Milna: srednja praksa: nikakva teorija.
3. ASKANOVIC KATE, Sućuraj (Hvar): nema teoretskog znanja niti diplome.
4. BENDONI SANTA (Brajković-Bendoni), Zadar: ima potvrdu kirurga Clericija. Dall'Ora i Orlandija i glavara Kvartira sv. Domenika. Radi već 12 god.
5. BIANCHI ANTICA, ud. ORATA, Split: ima potvrdu o znanju od dr Big-namija, Marcocchie i Frarija, koji svi potvrđuju njezino znanje. Teoretski ne zna ništa, praksa dovoljna.
6. BALKOVIĆ PALMINA, ud. pok. Šime, Vrbanj (Hvar): nema diplome niti teoretskog znanja.
7. BISTRČIĆ DOROTEJA, Pag: nema diplome, razborita, radi bez odobrenja.
8. BOMAN DOMENIKA, Šibenik: nema diplome.
9. BRIZZI ANTICA, Zadar: ima potvrdu Dall'Ora, Orlandija, Artica, Clericija i Carpanija, vrši službu, nema velikog znanja.
10. BRACANOVIC, reč. SNJUR KATE, ž. Domenika, Jelsa.
11. BOJANIĆ ANA, Pitve (Hvar).
12. BUDROVIĆ MANDE, ž. Ive, Vrbanj (Hvar).
13. CAINELLI ANĐELA, ud. pok. Jakova, Zadar: vrši posao babice od 1810. Ima potvrdu dr Schabera, zadovoljava.
14. CAVADALI KATICA, Knin: nema diplome.
15. CELEBRIC ANA, Makarska: potvrda dr Tonolija i Ribonija.
16. COFFA MANDE, ud. pok. Vicka, Grablje (Hvar).
17. ČOBARNIC ANA, Makarska: ima potvrdu dr Tonolija i Ribonija.
18. DOMANČIĆ TOMICA, ž. Petra, Hvar: nema diplome.
19. DULČIĆ KATICA, Starigrad (Hvar): nema diplome.
20. DULČIĆ ANICA, ž. Domenika, Vrbovska (Hvar).
21. DUSEVIĆ ANTICA, ž. Tome, Dol (Hvar).
22. DULČIĆ MANDA, ud. pok. Jerolima, Starigrad (Hvar).
23. DVORNIK KATE, Split: nema nikakve sposobnosti.
24. FRANIC MAGDALENA, Split: dobra praksa.
25. FRANIC MANDE, ž. Petra, Split: nema nikakve sposobnosti.
26. GRIMANI MARGARITA, ž. Šime, Hvar.
27. ILIĆ KATE, Sutivan (Brač): srednja praksa, teorija nikakva.
28. IVANOVIĆ FRANICA, Sutivan: bez diplome, srednja praksa, nikakva teorija.
29. JELENIĆ DOMENIKA, Starigrad (Hvar): bez diplome.
30. JURAK-MIŠKOVIĆ LUCE, Bobovišće (Brač): Srednja praksa, teorija nikakva.
31. KOLUDROVIĆ IVANICA, Skradin: bez diplome.
32. KOLUZOVIĆ JELA, ž. Ante, Sućuraj (Hvar).
33. LAVČEVIĆ BONA, ž. Jure, Vrbovska (Hvar).
34. MADONICA ANTICA, Trogir.
35. MARINKOVIĆ LUKRECIJA, Bol (Brač).
36. MARINOVIĆ DOMENIKA, Bobovišće (Brač).
37. MARINKOVIĆ JELENA, Šibenik: be zdiplome.
38. MARINKOVIĆ MARIJA, Šibenik: bez diplome.
39. MATKOVIĆ FRANICA, Šibenik: bez diplome.
40. MILIČIĆ VICKA, pok. Stipe, Brusje (Hvar).
41. NIKOLIĆ MARGARITA, Bol (Brač).
42. OSRETIĆ KATE, Split (piše se i Osretić-Bianchi): nema nikakve sposobnosti.
43. PACIENTE MAGDALENA, Zadar: potvrda Carpanija, Orlandija, Dall'Ora i de Rossija, šefa vojne posade: vrši službu više godina, ali nije dala dokaza velikog znanja.
44. PALARIĆ MARIJA, ž. Ive, Brusje (Hvar).
45. PARO MANDALENA, Pag: bez diplome, razborita, nema ovlaštenja za rad.
46. PETRINOVIĆ MATICA, Mirce (Hvar).
47. PLAMETINA MATIJA (ili Jametina), Kaštel Stari.

48. RADOVNIKOVIC KATE, Split: nema nikakve sposobnosti.
 49. ROSSI FRANICA, Zadar: dugo godina vrši zanat, ima veliku praksu, starija žena, bez diplome.
 50. SAKAJ ANTICA, Trogir (piše se i Sakaj Marija).
 51. SANTELLO LUCIJA, Zadar: potvrda dr Pinellija, Clenellija, Dall'Ora, Orlandia, Carpanija i Marrchettija, voj. komand.
 52. SANTELLO ROSA, Zadar: potvrda dr Caribonija od 1810. Oslanja se na iskustvo svoje majke, malo vremena vrši zvanje babice.
 53. SIMOLINA NIKOLICA, Kaštel Novi.
 54. SINDILJ IVANICA, Knin: bez diplome.
 55. SKARIČIĆ PETRICA, Split: nema nikakve sposobnosti.
 56. SPERO MARIJA, Šibenik: bez diplome.
 57. STANČIĆ KORNELIJA, ž. Roka, Starigrad (Hvar).
 58. TOMIĆ VICKA, Bol (Brač).
 59. VISKOVIĆ ANTICA, ž. Ante, Grablje (Hvar).
 60. VITALI MANDE, ž. Domenika, Starigrad (Hvar).
 61. VODANOVIĆ PETRONILLA, ž. Ante, Svirče (Hvar).
 62. VUKASOVA JUSTINA, Split: nema nikakve sposobnosti.
- Babice nisu imale općine: Obrovac, Nin, Novigrad, Silba, Rab, Krk, Cres i Lošinj se ne spominju 1813. god.

U svim seoskim komunama je bilo babica, starijih žena koe pružaju pomoć, ali nijedna ne zna teoriju, samo nešto prakse, što je naučila kćer od majke, a nevjesta od svekrve.

LITERATURA I IZVORI:

Liječnici

- ¹ Grmek M. D., *Medicinsko-kirurška škola u Zadru 1806—1811*, Rad JAZU, 323, Zagreb, 1961, 54. — Historijski arhiv u Zadru (dalje: HAZd): Spisi generalnog providura Dandola (dalje: SGP), 1807, tit. (dalje: t.) IV, rubrika (dalje: r.) 7, list (dalje: l.) 395. — ² Grmek M. D., *Medicinsko-kirurška škola u Zadru...*, o. c., 30. — Dugački V., *Kolera na Rabu 1855. god.* Zbornik radova. Znanstveni skup o otoku Rabu 25—27. X 1987. Skupština općine Rab, Zagreb, 1987, 429 — Grmek M. D., *Les conditions sanitaires et la médecine en Dalmatie sous Napoleon Ier (1806—1813)*, La Biologie médicale, N^o hors série, Paris, 1964, 103. — Isti, *Povijest zdravstva u Rabu*, Medicinar, Zagreb, 1949, 6, 291—302. — SGP, 1807, t. IV, r. 7, 1. 719; 785—816. — SGP, 1809, t. IV, r. 4, 1. 300. — Gazzetta di Zara, 1848, 27, 149, 31. VIII 1848. — ³ Jelić R., *Zdravstvo u Zadru i njegovu području*, Zadar, Narodni list, 1978, 287, 304, bilj. 46. — Schematismo prov. della Dalmazia, 1822 i 1823. — Almanacco prov. della Dalmazia, 1833—1835. — Gazzetta di Zara, 1832, 10, 1; 1833, 78, 309. — HAZd, Spisi intendenze za Dalmaciju (dalje: SID), 1813, II, 346. — Pekić M., *Dr. Giulio Pini — prvi promovirani liječnik na tlu Jugoslavije*, Zadarska revija, 1987, 1—2, 89. — ⁴ Škarica M., *Zadarski liječnici*, (Radovi Inst. JAZU u Zadru, Zagreb, 1955, 2, 152). — Matica vjenčanih katedrala Sv. Stošije, knj. XI (1812—1822), str. 45 b, br. 16. — Almanacco prov. della Dalmazia, 1817—1821. — ⁵ Grmek M. D., *Medicinsko-kirurška škola...* o. c., 17. — Isti, *Les conditions...*, o. c., 104, 107. — Bezić-Božanić N., *Stanovništvo Komiže*, Split, Logos, 1984, 50. — SGP, 1807, t. IV, r. 7, 1. 401. — SID, 1813, II, 346. — Grmek M. D., *Hrvati i sveučilište u Padovi*, Ljetopis JAZU, 62, Zagreb, 1957, 368. — Balabanić S., *Barbieri, Stjepan*, u: Hrvatski biografski leksikon, I, Zagreb, 1983, 453. — Godine službovanja Barbierija na Visu se ne poklapaju. — ⁶ Pekić M., *Dr. G. Pini...* o. c., 89. — ⁸ Jelić R., *Zdravstvo u Zadru...*, o. c., 87, 100, bilj. 29 c. — Grmek M. D., *Medicinsko-kirurška škola...*, o. c., 41. — Isti, *Opći pogled na zdravstvene prilike u Dalmaciji za vrijeme francuske vladavine, napose u prvoj godini nove uprave (1806)*, Starine, 50, JAZU, Zagreb, 1960, 410. — Isti, *Les conditions...*, o. c., 29, 66, 106. — Dugački V., *Battisti, B.*, u: Hrvatski biografski leks., o. c., I, 583. — Jelić R., *Zdravstvo u Zadru...*, o. c., 287, 303 bilj. 43. — SID, 1813, II, 346. — Grmek M. D., *Hrvatska medicinska bibliografija*, II, (1816—1918), Zagreb, JAZU, 1970, 11. — Almanacco prov. della Dalmazia, 1817—1819. — HAZd, Indeks Intendature za Dalmaciju, 1810. — ¹⁰ SID, 1813, II, 346. — ¹¹ Grmek M. D., *Medicinsko-kirurška škola...*, o. c., 13, 22, 51—53, 56—57, 63. — Isti, *Les conditions...*, o. c., 99, 104. — Jutronic A., *Šibenčanin dr Anđel Frari (1780—1865) i nje-*

gova pisma, Radovi Inst. JAZU u Zadru, 10, Zadar, 1963, 140. — Dugački V., Bignami, Karlo, u: Hrv. biogr. leks. o. c., I 757. — SID, 1813, II, 346. — HAZd, Registratura za 1815, protokol br. 1355, 18. I 1815. — ¹² Grmek M. D., *Povijest zdravstva...*, o. c., 291—302. — SGP, 1807, Arti e professioni, I, 399. — ¹³ Ibid., I, 128, 130—138, 395, 641, 659. — ¹⁴ Matica vjenčanih katedrale Sv. Stošije u Zadru, knj. XII (1822—1825), str. 10, 11, II 1823. — ¹⁵ SID, 1813, II, 346. — ¹⁶ Jelić R., *Zdravstvo u Zadru*, o. c., 88, 100, bilj. 31. — ¹⁷ Pisani P., *La Dalmatie de 1797 à 1813*. Picard et fils, Paris, 1893, 241, 246, 252. — Grmek M. D., *Medicinsko-kirurška škola...* o. c., 9, 11, 18, 24, 29, 40—42, 45, 51—52, 56—58, 63. — Isti, *Les conditions...*, o. c., 75, 96, 100, 104. — Jelić R., *Zdravstvo u Zadru...*, o. c., 287, 304, bilj. 44. — Alm. prov. della Dalm., 1822—1832. — *Gazzetta di Zara*, 1834, 49, 1. — SGP, 1807, I, 401. — SGP, 1808, t. XII, r. 6, sv. 3, l. 269, Istruzione pubblica. — SID, 1813, II, 346. — SID, 1810, protokol 949, 28. II 1810 (solane u Dinjiški). — HAZd, Spisi Registrature, 1831, protokol VII, br. 13800, 12317; protokol za 1815, br. 1877, 2163. — HAZd, Spisi Kotarskog poglavarstva Zadar, pretura Pag (1806—1829), sv. 63, br. 225, 17. IV 1819; 2. V 1819. — HAZd, Matice umrlih Pag, br. 775 (1821—1836), br. 38, 1831. — ¹⁸ Grmek M. D., *Medicinsko-kirurška škola...*, o. c., 51. — Jelić R., *Značajan jubilej Opće bolnice u Zadru*, Glas Zadra, 1954, 180. — SGP, 1807, Arti e professioni, I, 317—395. — SGP, 1806, 130—136. — SID, 1813, II, 346. — Almanacco prov. per la Dalmazia, 1830, 1832, 1834, 1846. — ¹⁹ Grmek M. D., *Les conditions...*, o. c. 107. — Kapor A., *Zdravstvene prilike u Korčuli u srednjem vijeku*, Ogr. Matice hrvatske, Korčula, 1971, 4. — SGP, 1807, 53, 56, 62. — ²⁰ Grmek M. D., *Medicinsko-kirurška škola...*, o. c., 20, 32, 42—43, 45, 59, 61. — Isti, *Hrvatska medicinska bibliografija*, I/2, 10. — Jelić R., *Prilog za biografiju dra Luke Castellija*, (Zadarska revija, 1987, 36, 1—2, 95—102). — Jutronic A., *Sibenčanin dr Anđel...*, o. c., 140. — Schematismo prov. della Dalmazia, 1816—1834. — Matice krštenih katedrale Sv. Stošije u Zadru, knj. XX (1778—1791), 11. VI 1788. — HAZd, Matice umrlih katedrale Sv. Stošije, br. 1517, (1829—1835) br. 180. — *Gazzetta di Zara*, 1834, 91, 14. XI 1834, Trapassati. — ²¹ SID, 1813, II, 346. — ²² Grmek M. D., *Medicinsko-kirurška škola...*, o. c., 30. — Isti, *Les conditions...*, o. c., 100. — SGP, 1806, I, 130—139. — SGP, 1807, I, 373—379, 395, 728—743. — SID, 1813, II, 346. — ²³ Grmek M. D., *Hrvati na sveučilištu...*, o. c., 368. — SGP, 1807, I, 389—392, 420—444. — ²⁴ Grmek M. D., *Hrvati i sveučilište...*, o. c., 368. — Isti, *Les conditions...*, o. c., 106. — Jelić R., *Zdravstvo u Zadru...*, o. c., 287, 306, bilj. 96. — SGP, 1807, I, 332—337, 395. — SID, 1813, II, 346. — Matice vjenčanih katedrale Sv. Stošije u Zadru, poseban papirić knj. X (1791—1811), 21. XII 1806. — ²⁵ Grmek M. D., *Hrvati i sveučilište...*, o. c., 368. — SGP, 1807, 401. — SID, 1813, II, 346. — ²⁶ Škarica M., *Spomenica, prigodom stogodišnjice rada Babičke škole u Zadru*, Zadar, 1951, 8, 12. — Grmek M. D., *Medicinsko-kirurška škola...*, o. c., 15, 16, 19, 23, 25, 27, 40, 41, 44, 51, 55, 56, 58, 63. — Isti, *Les conditions...*, o. c., 100. — Jelić R., *Zdravstvo u Zadru...*, o. c., 29, 59, bilj. 152. — Almanacco prov. della Dalmazia, 1822. — SID, 1813, II, 346. — SGP, 1808, t. XII, r. 6, sv. 3, l. 281—235. — Matice umrlih katedrale Sv. Stošije u Zadru, 5. I 1827 (HAZd). — ²⁸ Grmek M. D., *Inauguralne disertacije hrvatskih, srpskih i slovenskih liječnika*, (Starine, 43, JAZU, Zagreb, 1951, 124). — ²⁹ Grmek M. D., *Les conditions...*, o. c., 99. — SID, 1813, II, 346. — ³⁰ Grmek M. D., *Hrvati i sveučilište...*, o. c., 368. — SID, 1813, II, 346. — ³¹ Grmek M. D., *Hrvati i sveučilište...*, o. c., 368. — Novak G., *Povijest Splita*, III Splitski književni krug, Split, 1960, 87. — Jelić R., *Zdravstvo u Zadru...*, o. c., 304, bilj. 53. — SID, 1813, II, 346. — ³² Grmek M. D., *Les conditions...*, o. c., 104. — Isti, *Spomen knjiga o 75. godišnjici Opće bolnice u Šibeniku 1883—1958*, Rav. Opće bolnice, Šibenik, 1958, 21. — SGP, 1807, t. IV, r. 7, l. 504—512. — SID, 1813, II, 346. — ³³ Jelić R., *Zdravstvo u Zadru...*, o. c., 87, 100, bilj. 26/a. — SGP, 1807, t. IV, r. 7, l. 752—756. — ³⁴ SGP, 1807, t. IV, r. 7, l. 233—240, 241—252, 404. — ³⁵ Grmek M. D., *Povijest zdravstva...*, o. c., 8. — SGP, 1807, t. IV, r. 7, l. 356—361, 662—723, 785—819. — ³⁶ Grmek M. D., *Hrvati i sveučilište...*, o. c., 368. — Isti, *Les conditions...*, o. c., 103. — SGP, 1807, t. IV, r. 7, l. 362—369, 404. — Grmek M. D., *Povijest zdravstva...*, o. c., 8. — ³⁷ Bezić-Božanić N., *Stanovništvo Komiže...*, o. c., 51, 114, bilj. 319. — ³⁸ Grmek M. D., *Spomen knjiga...*, o. c., 25. — SGP, 1807, t. IV, r. 7, l. 420—432, 448—454. — SID, 1813, II, 346. — Almanacco prov. della Dalmazia, 1823. — ³⁹ Grmek M. D., *Hrvati i sveučilište...*, o. c., 368. — Isti, *Les conditions...*, o. c., 77. — SGP, 1807, t. IV, r. 7, l. 556—625. — SID, 1813, II, 346. — Schematismo prov. della Dalmazia, 1822. — ⁴⁰ SGP, 1807, t. IV, r. 7, l. 265—268. — ⁴¹ Grmek M. D., *Hrvatska medicinska bibliografija*, I. (1470—1875), Zagreb, JAZU, 1955, 65—67. — Isti, *Hrvati i sveučilište...*, o. c., 368. — Isti, *Frari, Antun Andeo* (u: *Medicinska enciklopedija*, IV, J.L.Z., Zagreb, 1960, 243). — Isti, *Hrvatska medicinska bibliografija*, II, 13. — Isti, *Les conditions...*, o. c., 66, 70, 74, 100, 107. — Jutronic A., *Sibenčanin dr Anđel...*, o. c., 139—169. — SID, 1813, II, 346. — ⁴² Grmek M. D., *Hrvatska medicinska bibliografija*, II, 13. — Isti, *Spomen knjiga...*, o. c., 16—17. — Jelić R., *Zdravstvo u Zadru...*, o. c., 29, 59, bilj. 160, 290. — ⁴³ Grmek M. D., *Hrvati i sveučilište...*, o. c., 368. — Isti, *Spomen knjiga...*, o. c., 13. — Isti, *Inauguralne disertacije...*, o. c., 220. — SGP, 1806, IV, r. 7, l. 72—77, 97—99, 401, 440; 1807, IV, r. 7, l. 401. — SID, 1813, II, 346. — Schematismo prov. della Dalmazia, 1822—1827. — ⁴⁴ Grmek M. D., *Spomen-knjiga...*, o. c., 21. — ⁴⁵ Isti, *Les conditions...*, o. c., 99. — ⁴⁶ SID, 1813, II, 346. — ⁴⁷ Jelić R., *Zdravstvo u Zadru...*, o. c., 87, 100, bilj. 26. — Isti, *Zdravstvo na zadarskim otocima*. (Zadarsko otočje, Zbornik, Zadar, Narodni muzej, 1974, 593, 617, bilj. 87. — SGP, 1806, t. IV, r. 7, l. 130—137; 1807, IV, r. 7, l. 395, 641—659. — SID, 1813, II, 346. — HAZd, Protokol Intendant za Dalmaciju, 1810, 19, 5. II, 1810. — Schematismo prov. della Dalmazia, 1822—1827. — Matice krštenih Silba u HAZd, 1805, 1806 (kršteni kum). — *Gazzetta di Zara*, 1839, 2, 4, I 1839, 8. — ⁴⁸ Jelić R., *Zdravstvo u Zadru...*, o. c., 87. — Isti, *Zdravstvo na zadarskim otocima...*, o. c., 593 (U Silbi ga matičar piše Justinijan). — SGP, 1807, IV, r. 7, l. 86; 1808, XII, sv. 3—4, Istruzione pubblica, l. 298—311. — SID, 1813, II, 346. — ⁴⁹ Grmek M. D., *Les conditions...*, o. c., 100. — SID, 1813, II, 346 (poseban papirić). — ⁵⁰ SGP, 1807, IV, r. 7, l. 556—625. — ⁵¹ SID, 1813, II, 346. — ⁵² Matice vjenčanih katedrale Sv. Stošije u Zadru, knj. X (1791—1811), str. 123, 8. IV 1809. — ⁵³ Škarica M., *Liječnici Zadra*, (Radovi Inst. JAZU u Zadru, II, Zadar 1955, 152. — Matice vjenčanih katedrale Sv. Stošije u Zadru, knj. XI (1812—1822) str. 67-b, 15. VIII 1822. — Almanacco prov. della Dalmazia, 1819. — ⁵⁴ Jelić R., *Zdravstvo u Zadru...*, o. c., 87. — Isti, *Zdravstvo na zadarskim otocima...*, o. c., 593, 617, bilj. 86—87. — Matice krštenih u Silbi za god. 1797 (kršteni kum). — ⁵⁵ SGP, 1807, t. IV, r. 7, l. 403. — ⁵⁶ Grmek M. D., *Hrvatska medicinska bibliografija*, I, 95. — Novak G., *Povijest Splita*, III, Splitski književni krug, Split, 1960, 87. — SGP, 1807, t. IV, r. 7, l. 556—628. — SID, 1813, II, 346. — Schematismo prov. della Dalmazia, 1822—1828. — ⁵⁷ Grmek M. D., *Les conditions...*, o. c., 108. — Kapor A., *Zdravstvene prilike u Korčuli u srednjem vijeku*, Ogr. Matice hrvatske, Korčula, 1971, 4. — ⁵⁸ Vrsalović D., *Povijest otoka Brača*, (Brački zbornik Skupština Općine Brač, Supetar, 1968, 6, 371). — Schematismo prov. della Dalmazia, 1822. — ⁵⁹ Jelić R., *Zdravstvo u Zadru...*, o. c., 87, 100, bilj. 27. — Isti, *Zdravstvo na zadarskim otocima...*, o. c., 593, 617, bilj. 88. — SID, 1813, II, 346. — Schematismo prov. della Dalmazia, 1824—1847. — Matice krštenih (Zupni ured Silba, 1814—1847, gdje je upisan više puta kao kršteni kum). — HAZd, Sanitetski indeks Registrature za 1818, 1819, 1821 (pod „vaiuolo“). — HAZd, Spisi Okružnog poglavarstva, Zadar, protokol za 1839, br. 4959, 6198. — ⁶⁰ SGP, 1807, t. IV, r. 7, l. 180—401, 416—417, 462, 464—469, 472—487. — SID, 1813, II, 346. — Schematismo prov. della Dalmazia, 1822—1827. — Grmek M. D., *Les conditions...*, o. c., 107. — ⁶¹ Jelić R., *Zdravstvo u Zadru...*, o. c., 26. — ⁶² Bezić-Božanić N., *Stanovništvo Komiže...*, o. c., 51, 114. — ⁶³ SGP, 1807, t. IV, r. 7, l. 259—264, 404. — ⁶⁴ Jelić R., *Zdravstvo u Zadru...*, o. c., 288. — SGP, 1807, t. IV, r. 7. Arti e professioni, l. 300, 309, 398. — HAZd, Protokol Registrature, 1816, br. 9919, 1825, 18150, 18502. — HAZd, Matice krštenih Pag od 1789. god. i dalje, Matice umrlih Pag, 13. IV 1821. — ⁶⁵ Grmek M. D., *Hrvati i sveučilište...*, o. c., 368. — SID, 1813, II, 346. — *Gazzetta di Zara*, 1839, 50, 21. VI 1839. — Almanacco prov. della Dalmazia, 1835—1848. — Schematismo prov. della Dalmazia, 1825—1835. — ⁶⁶ Bezić-Božanić N., *Stanovništvo Komiže...*, o. c., 51. — ⁶⁷ SID, 1813, II, 346. — ⁶⁸ Grmek M. D., *Hrvati i sveučilište...*, o. c., 368. — SGP, 1807, IV, r. 7, l. 87—96, 401. — SID, 1813, II, 346. — ⁶⁹ Škarica M., *Zadarski liječnici...*, o. c., 152. — Almanacco prov. della Dalmazia, 1817. — Matice umrlih katedrale Sv. Stošije u Zadru, 28. I 1819. — ⁷⁰ Grmek M. D., *Hrvati i sveučilište...*, o. c., 317. — SID, 1813, II, 346. — ⁷¹ Grmek M. D., *Medicinski tečajevi u Trogiru i Šibeniku za vrijeme francuske vladavine*, (Anali Hist. inst. u Dubrovniku, VIII—IX, Dubrovnik, 1960). — Isti, *Les conditions...*, o. c., 95. — Jelić R., *Neuspjeli pokušaji osnivanja medicinske škole u Dalmaciji koncem XVIII i početkom XIX stoljeća*, (Radovi Centra JAZU u Zadru, 25, Zadar, 1978, 243—268). — Grmek M. D., *Hrvati i sveučilište...*, o. c., 369. — Bezić-Božanić N., *Stanovništvo Komiže...*, o. c., 50. — SGP, 1807, t. IV, r. 7, l. 43—46, 401. — ⁷² Škarica M., *Spomenica prigodom stogodišnjice rada Babičke*

škole u Zadru, Zadar, 1951, 8—11, 14. — Grmek M. D., *Hrvatska medicinska bibliografija*, 198. I, 107, Grmek donosi popis Mosetigovih rasprava o raznim medicinskim pitanjima iz vremena rada u Zadru. — Jelić R., *Zdravstvo u Zadru...*, o.c., 45, 64, bilj. 306. — Almanacco prov. della Dalmazia, 1823—1827. — Matice vjenčanih katedrale Sv. Stošije u Zadru, knj. IX (1812—1822) str. 69, 18. X 1821. (vjenčani kum). — ⁷³ Grmek M. D., *Hrvatska medicinska bibliografija*, I, 118. — Škarica M., *Zadarski liječnici...*, o.c., 152. — ⁷⁴ SID, 1813, II, 346. — ⁷⁵ Grmek M. D., *Hrvati i sveučilište...*, o.c., 368. — SGP, 1807, t. IV, r. 7, l. 57—71, 275—280, 401, 407, 747—748. — ⁷⁶ Grmek M. D., *Hrvati i sveučilište...*, o.c., 386. — Jelić R., *Zdravstvo u Zadru...*, o.c., 85, 99, bilj. 15. — SGP, 1807, t. IV, r. 7, l. 229—232. — Schematismo prov. per la Dalmazia, 1822—1827. — SID, 1811, XX (zamjenik opć. načelnika Nina); 1813, II, 346. — Matica umrlih katedrale Sv. Stošije u Zadru, 31. XII 1827. — ⁷⁷ Grmek M. D., *Les conditions...*, o.c., 107. — SGP, 1806, t. IV, r. 7, l. 37—56; 1807, t. IV, r. 7, l. 556—625. — Grmek M. D., *Medicinsko-kirurška škola...*, o.c., 54 (tabela pitomaca zadarskog Konvikta). — ⁷⁸ Jelić R., *Zdravstvo u Zadru...*, o.c., 88, 100, bilj. 30. — SGP, 1807, t. IV, r. 7, l. 296—299, 394, 396, 401. — SID, 1813, II, 346. — ⁷⁹ SGP, 1807, t. IV, r. 7, l. 281—286, 776—781. — ⁸⁰ Bezić-Božanić N., *Stanovništvo Komije...*, o.c., 51. — ⁸¹ Grmek M. D., *Medicinsko-kirurška škola...*, o.c., 62. — Škarica M., *Zadarski liječnici...*, o.c., 152. — SID, 1813, II, 346. — ⁸² Grmek M. D., *Les conditions...*, o.c., 106. — SGP, 1807, t. IV, r. 7, l. 310—313, 395, 728—748. — SID, 1813, II, 346. — Gazzetta di Zara, 1838, 63, 252, Decessi. — ⁸³ Bezić-Božanić N., *Stanovništvo Komije...*, o.c., 51. — ⁸⁴ Grmek M. D., *Hrvati i sveučilište...*, o.c., 317. — SID, 1813, II, 346. — ⁸⁵ Grmek M. D., *Hrvati i sveučilište...*, o.c., 317. — SID, 1813, II, 346. — ⁸⁶ Vrsalović D., *Povijest otoka Brača...*, o.c., 371. — SID, 1813, II, 346. — ⁸⁷ SID, 1813, II, 346. — ⁸⁸ Pečić M., *Dr. G. Pini...*, o.c., 85. — ⁸⁹ Škarica M., *Zadarski liječnici...*, o.c., 153. — Schematismo prov. della Dalmazia, 1823., 1826. — ⁹⁰ Jelić R., *Osam liječnika iz zadarske obitelji Pinelli*, (Radovi Zavoda JAZU u Zadru, 26, Zadar, 1979, 58—61). — Grmek M. D., *Medicinsko-kirurška škola...*, o.c., 10. — Isti, *Les conditions...*, o.c., 96. — Pisani P., *La Dalmatie de 1797 à 1815*, Picard et fils, Paris, 1893. U ovdje navedenoj literaturi nalazi se i brojna ostala, koju ovdje ispuštamo. — ⁹¹ Jelić R., *Osam liječnika...*, o.c., 61—62. — Grmek M. D., *Les conditions...*, o.c., 106. — Matice krštenih katedrale Sv. Stošije u Zadru, knj. XIX st. 167. Tu je točno označen dan njegova rođenja. — ⁹² Pečić M., *Dr. G. Pini...*, o.c., 79—93. — Isti, *Zadarski medicinski fakultet i dr. Giulio Pini*, (Medica Jadertina, 1985, XV, 1—4, 113—124. — Grmek M. D., *Medicinsko-kirurška škola...*, o.c., 59, 61. — Isti, *Les conditions...*, o.c., 106. — ⁹³ Grmek M. D., *Spomen knjiga o 75. godišnjici...*, o.c., 21. — Isti, *Hrvati i sveučilište...*, o.c., 368. — SGP, 1807, t. IV, r. 7, l. 461—462. — SID, 1813, II, 346. — Schematismo prov. della Dalmazia, 1823. — ⁹⁴ SID, 1813, II, 346. — SGP, 1807, t. IV, r. 7, l. 394, 397. — ⁹⁵ Matice vjenčanih katedrale Sv. Stošije u Zadru, knj. X (1791—1811), str. 12, 4. II 1793 (vjenčani kum). — ⁹⁶ SID, 1813, II, 346. — ⁹⁷ Grmek M. D., *Hrvati i sveučilište...*, o.c., 368. — SID, 1813, II, 346. — ⁹⁸ SGP, 1807, t. IV, r. 7, l. 401; 1806, l. 173—179. — SID, 1813, II, 346. — ⁹⁹ SGP, 1806, t. IV, r. 7, l. 78—79, 140—145; 1807, t. IV, r. 7, l. 401, 556—625. — SID, 1813, II, 346. — ¹⁰⁰ SGP, 1806, t. IV, r. 7, l. 149—162. — SID, 1813, II, 346. — ¹⁰¹ Grmek M. D., *Hrvati i sveučilište...*, o.c., 368. — SID, 1813, II, 346. — ¹⁰² SGP, 1807, t. IV, r. 7, l. 515—555. — ¹⁰³ SID, 1813, II, 346. — ¹⁰⁴ Grmek M. D., *Medicinsko-kirurška škola...*, o.c., 29. — SID, 1813, II, 346. — ¹⁰⁵ Jelić R., *Zdravstvo u Zadru...*, o.c., 287, 303, bilj., 41. — Ruich L. M., *Framenti storici et altre memorie, studi, discorsi ecc.* (Rukopis u Naučnoj biblioteci u Zadru, str. 113—116). — SGP, 1807, t. IV, r. 7, l. 53, 56, 287, 398. — Matice krštenih u Pagu (HAZd) 1794—1795 (kumovao više puta). — ¹⁰⁶ Novak G., *Povijest Splita*, III, 48. — ¹⁰⁷ SGP, 1807, t. IV, r. 7, l. 515—555. — SID, 1813, II, 346. — ¹⁰⁸ SGP, 1806, t. IV, r. 7, l. 401. — SID, 1813, II, 346. — ¹⁰⁹ SGP, 1806, t. IV, r. 7, l. 108—127. — Schematismo prov. della Dalmazia, 1822—1827. — Grmek M. D., *Spomen knjiga o 75. godišnjici...*, o.c., 19. — ¹¹⁰ HAZd Indeks Intend., 1810 — Ossero. — SGP, 1807, t. IV, r. 7, l. 399. — SID, 1813, II, 346. — ¹¹¹ SGP, 1807, t. IV, r. 7, l. 399. — ¹¹² SGP, 1807, t. IV, r. 7, l. 780. — ¹¹³ SGP, 1806, t. IV, r. 7, l. 183; 1807, l. 766—771. — ¹¹⁴ SGP, 1808, t. IV, r. 7, l. 399.

Ljekarnici

¹ Jelić R., *Zdravstvo u Zadru...*, o.c., 30, 59, bilj. 173. — Velnić V., *Alesani, Antonio* (u: Hrvatski biografski leksikon, 75. — SGP, 1807; t. IV, r. 7, l. 344—349, 394. — SID, 1813, II, 346. — ² SID, 1813, II, 346. — ³ SID, 1813, II, 346. — Jelić R., *Zdravstvo u Zadru...*, o.c., 256, 259, bilj. 2, 3, 4. — Grmek M. D., *Les conditions...*, o.c., 103. — ⁴ Jelić R., *Zdravstvo u Zadru...*, o.c., 256, 259, bilj. 2, 3, 4. — SGP, 1807, t. IV, r. 7, 314, 494. — SID, 1813, II, 346. — ⁵ Jelić R., *Zdravstvo u Zadru...*, o.c., 256, 258, 259, bilj. 7. — Grmek M. D., *Medicinsko-kirurška škola...*, o.c., 51, 57, 59, 61. — SID, 1813, II, 346. — HAZd, Spisi Registrature — Sanità, 1821, sv. VI/1. — Matice krštenih katedrale Sv. Stošije u Zadru, knj. XX (1778—1791) (rodeni). — ⁶ SGP, 1807, t. IV, r. 7, l. 253—257, 404. — ⁷ Jelić R., *Zdravstvo u Zadru...*, o.c., 288, 306, bil. 97. — Grmek M. D., *Medicinsko-kirurška škola...*, o.c., 59. — Velnić V., *Osnivanje ljekarničkog studija u Zadru*. (Zadarska revija, 1978, XXXVI, 1—2, 76, bilj. 71). — SID, 1813, II, 346. — HAZd, Registratura, Protokol, X/1825, br. 18150. — Almanacco (Schematismo) prov. della Dalmazia, 1822—1848. — ⁸ Jelić R., *Zdravstvo u Zadru...*, o.c., 256, 259, bilj. 4, 5, 6. — SGP, 1807, t. IV, r. 7, l. 338—341. — SID, 1813, II, 346. — ⁹ SID, 1813, II, 346. — ¹⁰ Grmek M. D., *Spomen knjiga o 75-godišnjici...*, o.c., 22. — Isti, *Les conditions...*, o.c., 109. — SID, 1813, II, 346. — ¹¹ SID, 1813, II, 346. — ¹² SID, 1813, II, 346. — ¹³ Grmek M. D., *Spomen knjiga o 75-godišnjici...*, o.c., 22. — SID, 1813, II, 346. — ¹⁴ Grmek M. D., *Spomen knjiga o 75-godišnjici...*, o.c., 22. — SID, 1813, II, 346. — ¹⁵ Grmek M. D., *Les conditions...*, o.c., 108. — SID, 1813, II, 346. — ¹⁶ Grmek M. D., *Povijest zdravstva u Rabu...*, o.c., 391. — Isti, *Les conditions...*, o.c., 108. — SGP, 1806, t. IV, r. 7, l. 100—106, 163—172; 1807, l. 350—355, 662—723. — ¹⁷ SID, 1813, II, 346. — ¹⁸ SID, 1813, II, 346. — ¹⁹ Grmek M. D., *Les conditions...*, o.c., 108. — ²⁰ Isti, *Medicinsko-kirurška škola...*, o.c., 51—52. — Isti, *Les conditions...*, 109. — SGP, 1807, t. IV, r. 7, l. 395. — ²¹ Grmek M. D., *Les conditions...*, o.c., 109. — SID, 1813, II, 346. — ²² SID, 1813, II, 346. — ²³ SGP, 1807, t. IV, r. 7, l. 269—274. — ²⁴ SID, 1813, II, 346. — ²⁵ SID, 1813, II, 346. — Grmek M. D., *Les conditions...*, o.c., 109. — ²⁶ Grmek M. D., *Spomen knjiga o 75-godišnjici...*, o.c., 22. — SID, 1813, II, 346. — ²⁷ Grmek M. D., *Les conditions...*, o.c., 108. — SGP, 1807, t. IV, r. 7, l. 270.

Babice

¹ SID, 1813, II, 346.

Roman JELIĆ, Zadar

THE PHYSICIANS, SURGEONS, PHARMACISTS AND MIDWIVES
IN DALMATIA AT THE BEGINNING OF THE XIXth CENTURY

The author schedules the physicians, surgeons, pharmacists and midwives at the beginning of the XIXth century in Dalmatia, giving their names and general data for each of them. Considering the population of Dalmatia, the number of the health service workers was considerable, but their distribution was not evenly arranged as all of them lived in the cities and towns, while the villages applied traditional medicine full of ignorance and prejudices. Most of physicians, surgeons and pharmacists received their degrees in Padua and Venice. Many of them had an Italian background since they themselves or their ancestors came from Italy during the Venetian rule in Dalmatia. Only the midwives were almost all of Croatian origin what is evident from their names. The first school for midwives was founded in Zadar only in 1821.

(Rad je primljen u Uredništvu 20. XII 1987. god.)